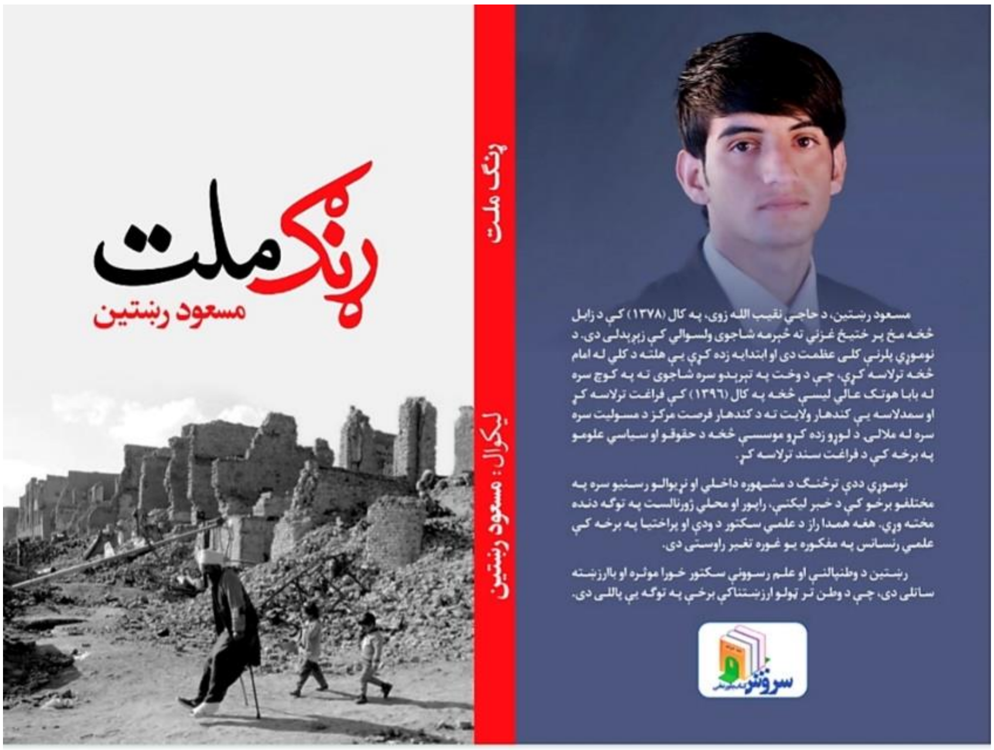

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ړنـــګ ملـــــت

لیکوال: مسعود رښتین

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کتاب د محتوا په ارتباط:

دا مالومه خبره ده چې په پښتو ادب کي نوي قالبونه داخل سوي دي او تر ډېره د ازادي منظومې، نظم او غزل څو برخي یادولای سو، د همدې په تړاو ما هم ددې کتاب په منځپانګه کي داسي اپنډیکسونه ځای کړي دي، چې د ناول له چوکاټه ځان باسي، هغه که هري برخې ته ځان داخلوي خو هغه د لیکوال خبره همیشه له درده زګیروی خیژي، ما هم تر ډېره بریده د زړه او ددې ټولنې د رسم او رواج څخه راپیدا شوی درد په ځینو برخو کي انځور کړی دی.

مالومه خبره ده غبرګونونه به ولري، خو له ځان سره یو په زړه پروي پېغام هم لري او دا پېغام د ټولنې د سمون، ناسمو رواجونو ماتیدو او د یویشتم قرن د انسان غوندي ژوند کولو په لور مي ټولنه رهبري کړې ده، زه به حتما نیمګړتیاوي لرم، خو دا هم ومنئ چې د ملت او ټولنې له درده ځوریږم چې هغه ترسیم او انځور ته بې اختیاره څو کرښې ستاسو درانه حضور ته وړاندي کړي، هیله ده چې د پند اخیستلو په مانا یې ولولئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستاسو ربښتين.

په ښار کي په پښو روان وم پر یو سپینږیري مي سترګې ولګیدې چې رنګ یې بلکل د عمرونو خوړلې انسان ته ورته وو خو په عمر دومره زوړ نه وو، زماهسي هم له وړو او زړو سره ډیر زړه لګيږي هوا ګرمه وه د کندهار ګرمي وه تابه فکر کاوی چې د ټولې نړۍ ګرمي همدلته په کډه راغلې ماهم له موقع څخه استفاده وکړه د یو شناخته په حیث مي سلام او روغبړ ورسره وکړ خو سپینږیری همداسي سره و وښوریدی پوه سوم چې د خبرو علاقه نه لري، له جېب څخه یې د نسوارو ښه پخوانی دبلی را وکېښ ښه سات یې ورته کتل وروسته یې نسوار ترې وکړ او څنګ یې ووهی، ما بیا هڅه وکړه چې پر خبرو یې راولم لکه د نوې ناوي چې خبري په ناز او نخرو کوي.

پوښتنه مي وکړه کاکا څنګه یې؟ وږی یا تږی خوبه نه یې؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

- يه کاکا ددې دنيا به څه تنده او لوږه وي الله ج مو دي د ذنکدن له تندي وساتي.

له خبرو يې اندازه راکړه چې مسافر دی ځکه د خبرو انداز يې د زابل او غزني د خلکو په څير وو نو مي له موقع استفاده وکړه کاکا د زابل يې او که د غزني؟

-ته څه پوه سوي چې د زابل يم؟

کاکاخو له خبرو دي پوه سوم زه هم د زابل يم خو کلونه وړاندي د مهاجرت په شپو او ورځو کي راغلي يو همدلته ژوند کوو.

-بس بدمرغه وطن مو دی چې هرڅوک راسي موږ پر سر سر ټکوي، ددنيا ټول انقلابونه زموږ پر سر راغلي هر بدمرغه د خپل زرو ازمايلو په موخه همدلته راغلي، زه هم د صحرايې او ښاري ترمنځ توپيرونو او چلندونو زوړ کړم.

د کاکا خبرو خوند راکړ خو ډير ستړی ښکاريده هوا هم پر ګرميدو وه لږ يخې اوبه مي ورته راوړي د بوتل سر مي ورخلاس کړ کاکا يو غوړپ ترې وکړ سر يې بيرته پر وتړی.

ما پوښتنه ترې وکړه: کاکا له ژوند څخه ولي دومره ګيلمند يې؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

-ولي به نسم ګیلمند! زما توره ړیره سپینه سوه او سپینه ږیره هم دادی پر ختلو ده لا هم زموږ حالت نه دی بدل سوی، موږ په یوه جغرافیه کي اوسو خو لامو هم د ژوند سطحې اسمان او ځمکه توپیر لري، د ښار او صحرا خلک یو له بل څخه ځانونه بیګانه ګڼې، په ښارو کي دا د اوس زمانې څه ورته وایې رواشنفکران که څه بلاوي دي دوی ځانونه په افراط کي لیوني کړي او د صحرا خلکو په تفریط کي خپل ژوند په دوزخ بدل کړی.

کاکا څنګه افراط او تفریط؟

-ته نو اوس راسه دی له ما پوښتنه کوي.

یایا کاکا زما سره نه سو په خلاس چې دا څنګه لغاتونه دي؟

باندار مو ښه ګرم وو خو وخت هم انتظار نه کوی، باندار مي بس کړ ماول کاکا شپه دي زما سره ده ښه مجلس به هم وکړ، بغیر له پنج او پړیس یې راسره ومنله او روان سو، ټکسي ته وختلو د کور پر طرف مو حرکت وکړ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په موټر کي ناست وو د ولایت مقام سره پر عیدګاه دروازه پورته ختلو څو فقیرانو د موټر پر ښیښو لاسونه د خیرات لپاره ونیول کاکا اوف کړل:

همدا ستاسو د ښار ژوند دی په ولایت کي د ناستو کسانو ژوند او د همدې فقیرانو ژوند سره پرتله کړه، ما په صحرا کي هیڅ داسي فقیران نه دي لیدلي داټول د نسمارانو له برکته همدا حالت دی.
حیران سوم ومي پوښتل کاکا نسماران بیا څوک دي؟
همدې وخت کي ټکسي یو بل لاروي ته و دریده هغه هم را وختی موټرحرکت.وکړ.
کاکا وویل:

نسماران همدا دي سي دیموږ حق یې خوړلی، نسونه یې دومره غټ کړي چې نه دیتا حق ګوري نه دیما مازي یې پکي جایوي، ددوی ماڼۍ او قصرونه دیموږ په وینو جوړسوي، په ښار کي هر فقیر له موره فقیر نه دی پیداسوی، د چا حق خوړل سوی، د چاځمکه غصب سوي، پر چا زورواکي اوښتي او له چا ټوپکدارو غلو هرڅه وړي دي، ذکاتونه خلک نه ویشي، یا هم د مسجد ملا په ذکات دروي، خیراتونه خلک نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوي، همدا فقيران بيرته مجبوره سي د خپلو خولو او وينو په قيمت ودانې سوي ماڼۍ ته د خيرات لپاره لاسونه جګوي او په پښو کي يې سر ږدي، دوی غلا ته مجبوريږي غلا کوي، ملي امنيت ته ګواښ پيښوي، مهاجرت کوي بيا نو ديموږ هيواد کي بشري قوه کميږي همدا ټول د نابرابرۍ ديلاسه.

ګڼه ګوڼه زياته وه د سړک پر جمپ يوه ماشومه نجلۍ د خيرات ټولولو لپاره ولاړه وه پر سر يې له ګرمي څخه اوبه شيندلې زموږ موټر ترې تير سو کاکا ته بيا غوصه ورغله.

ايه نو ويني، دا د چا له لاسه، نسوار يې تو کړ ښيښنه يې پورته کړه، ويې ويل: د همدې ماشومي پلار به يا په غريبې کي مړسوی وي يا په نظام کي خو زموږ حکومت دومره هيرجن دی سي ميړه مړ که مړانه يې هم مړه کوي، بيا دوی ته فرق نه ورکوي چې زما د همسنګره د کورنۍ به څه حالت وي؟ هغوئ به د خوړلو او اوسيدلو څه لري او که نه.

موټر بريک وواهه زموږ ځای راورسيده کاکا ته مي وويل راځه چې ځای مو راورسيده کاکا هم را شوه سو او د کور په لور مو حرکت وکړ تر کوره مو هيڅ خبره ونه کړه همدا وخت د مازديګر لمانځه مهال وو معمان خانې ته راغلو اودسونه مو وکړل جماعت ته د لمانځه لپاره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولاړو تر لمانځه وروسته سمدستي د معمان خانې په لوري راغلو.
کاکا ته مې تور چای راوړ ترڅو ارام وکړي او د شپې راته کیسې وکړي کاکا مي ارام ته پریښود زه د کور د کارونو لپاره دباندي راووتم.

د صحرایې سیمو کیسې

ماښام راغلم معمان خانې ته را ننوتم کاکا سرلګولی وو نسوار یې کړې وو چې پر مایې سترګې ولګیدي سر یې راپورته کړ نسوار یې تو کړ ویل ښه سو چې راغلې پر زړه مي ډیري خبري دي همدې ګپلو راڅخه سپینزیری جوړ کړی هر وخت به مي کوشش کاوه سي له یوکس سره دي زړه خواله وکړم خو الله ج ته راباندي برابر کړي.
زما یې هم وخبرو ته ډیره تلوسه وه وقفه مي ونه کړه ماول کاکا د ښار د خلکو ځیني ستونزي خو دي بیان کړي په صحرا کي څه حالت دی د هغه ځای کیسې راته وکه.
د صحرا به نو څه کیسې وي هلته هم خلک په هغه زمانه کي ژوند کوي سي وای نړۍ دي غوایې پر ښکر ولاړه ده که یې سر و ښوروی نړۍ چپه کیږي، د صحرا د خلکو به هم له کومي ناروا درته و ږغیږم،

(c) ketabton.com: The Digital Library

هلته اوس هم خلک په بدو کي نجوني ورکوي.

څنګه په بدو کي؟

ته لا په دي شیانو نه پوهیږي هلته سي ورور یا پلار قتل وکړي په جوړجاړي کي یې د کورنۍ څخه یوه ښځه ورکوي بیاجوړه سره کوي.

تعجب یوړم کاکا نو دا خو په اسلام کي نسته دا څنګه مسلماني ده چې ګنا ورور وکړي او سزا یې خور ته ورکول کیږي، ځکه الله ج فرمایلي دي چې هیڅوک د بل چا د بار پورته کولو مسؤل نه دي هرڅوک باید خپل بار په خپله پورته کړي.؟

یې سر مه پسي ګرزوه نو داخو یې اوله نده ټول وخت یې په همدي کي راتیر سو، پر ځمکو ددوی جګړې وي، پر ملایې ددوی جګړې وي، پر بوټو دډوی جګړې وي، ملایې یې په زکات ورکړي وي.

کاکانو زکات خو بغیر له عوض څخه د خپل مال صدقه ده چې باید غریبانو ته ورکړل سي که په زکات کي عوض موجود سو نو بیا کله فرض پر ځای کیږي؟

کاکا د چایو ګېلاس ورپورته کړ یو غوړپ یې ترې کش کړ، پلمبټ یې نوی کړ سر یې بالښت ولګوی.

خو دا اوس هلته رواج سوی ده، د پښتنو رواجونه پښتنو تر هرڅه لوړ

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړي دي، ځکه دی وايې چې هغه کوو څه چې مو پلار او نيکه کول.
نو کاکا که يې پلار او نيکه پر غلطه لار روان وو بيا هم دوی پر هغه لار ځي؟
نور يې په سمه او غلطه دوی سر نه خوږوي.
کاکا خو کله چې نبي ع ص د اسلام مبارک دين راوړ نو دده خپل سکه اکا ابي لهب ځکه تر پايه پر خپل شِرک پاته سو چې ويل به يې زه د خپل پلار او نيکه پردين ځم حال دا چې د پلار او د نيکه دين يې اصلاً روا نه وو، بس زموږ خلکو ته همدا لويه خبر ورپاتي ده چې بس پلار و نيکه مو کول.
په صحرايې سيمو کي پلرونه په خپلو اولادونو چندان تعليم نه کوي، دوی يې د ځمکو په کارو مصروفه کړي، ځکه پلرونه يې وايی سي تعليم ګټه نه کوي او که تعليم وکړي پيسې نه سي په ګټلای هغه يې کله اولادونه نورو ملکو ته ولاړسي کله په کلي کي ورڅخه سم دم نشه يې جوړسي.
نو کاکا دوی اوس هم تعليم د پيسو لپاره کوي که پيسې نه وي دوی په خپلو اولادونو تعليم نه کوي؟
يايايا.

(c) ketabton.com: The Digital Library

تعلیم پیسو ته رسیدو لار نه بلکې خپل رب ج ته د رسیدو او د هغه د پیژندلو او ځان تسلیمولو لار ده.

جاهل ملت نه د هیواد په ګټه دی او نه د ځان، ملت باید لوستی وي، نالوستی ملت پر نشت حساب دی او د هیواد لپاره تدریجي مرګ دی.

ماشوم راغلې د لاسو پریمینځلو بږغ یې وکړ ډوډۍ هم راغله فکر مي وکړ چې کاکا به پر ارامه ډوډۍ وخوري هسي مو هم ټوله شپه سره مخه ده، ډوډۍ مو پیل کړه پر ډوډۍ کاکا له ماشومانو سره لږ خبري وکړي نور یې پام خپلې کاسي ته کړ.

ډوډۍ وخوړل سوه، کاکا هم لکه ډاکتر چې دوا پر ډکه خوا ورلیکلې وي، سمدلاسه یې د نسواري بوتل ته لاس کړ ماهلک ته وویل چې چای ژر درسره راوړه فکر مي کاوه چې بانډار باید سوړ نه سي.

اښه دا افغانان هم...!

کاکا هم په خپلو زړو غاښو کي غاښ لرګی وهی، پر غالۍ یې واړه د ډوډۍ پاتي شوني په خپلو زړو ګوتو ټولو یو اوبل خوا یې کتل.

وروسته یې بږغ وکړ: اښه دا افغانان هم...

(c) ketabton.com: The Digital Library

تعجب ورته یوړم اه کاکا څنګه...؟

هو هو.

دوی همیشه پر خپل سر بل سوي اور ته لرګې ور اچوي او ښه یې ګرموي، پر موږ هره غمیزه زموږ له ځانغوښتنو راځي، ته لا ماشوم یې د انګریزانو له وخته هغه کوفار سي راغلي وو دیموږ وطن ته.

هو هو کاکا په تاریخ کي مي لوستي دي، ترې خبر یم.

لههغو راځه تر ارمیکایانو(امریکایان) هرڅه زموږ د خپلو له لاسه.

کاکا نو څنګه دا هرڅه موږ په خپله کړي دي، خو امریکایان راغلل، انګریزان راغلل، روسان راغلل ټول په زور راغلل.

کاکا نسوار تو کړ، پر ږیره یې خپل زیږه لاسونه راتیر کړل ویې ویل:

اول ځل شاشجاع انګریزان نه راوستل د خپل قدرت دي ساتلو لپاره؟

روسان خلقیانو د خپلو قدرت د ساتلو لپاره همدلته و نه ساتل؟

امریکایانو څو دوه تابیعتو والا پر موږ و نه تپل؟

چپ سوم، تر ډیره د کاکا خبري پرځای وي، ماهم په دقیقو تاریخو کي لوستلي وو.

چای یې راوړي کاکا ته مي تور چای ور واچوی، تر کېلاس مخکي یې یو پلمېټ خولې ته واچوی د کوټې څلورو کونجو ته یې وکتل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما ورغبرګه کړه کاکا خو افغانانو هم جهاد وکړ، روسان، انګریزان او امریکایان یې ټول مات کړل.

کاکا: دیغم مات دي سي موږ دوی مات کړل، له انګریزانو سره جهاد ښه وو هغه وخت هم د لویو قومونو ترمنځ د واک پر سر جګړې وي، خو د روسانو په وخت کي جهاد نه وو تجارت وو، مشرانو یې د امریکایانو پیسې د پاکستان په لاس ترلاسه کولې او کشری طبقې یې پر عقیده جهاد کاوه مشران یې ټول غله وو، هغه ځوانان چې تازه به یې بریتونه راغلي وو او یا به یې د ږیرې نرم ختونه پرمخ راغلي وو هغوی د اسلام او خپلواکۍ پر عقیده جهاد وکړ، مشران یې هلکه ته ترمانښه په نوم او هغه بل چیخی ورته وایې تخلص تخلص! په ټولو یې پیزنئ هغوی هر یوه د پیسو بوجۍ غلاکولې، یوبل یوه یې مرمۍ او هوانونه غلاکول ټول همداسي درواخله.

ماول کاکا چای سړیږي چای درواخله.

کاکا: نه سړیږي تر چایو دا دیما او دیتا مجلس ډیر ګرم دی.

نو کاکا ددي ټول سبب څه وو؟ ولي موږ افغانان په ځانو نه پوهیږو؟

کاکا: ددې لپاره چي د یوې ناروغي درملنه وشي، اړینه ده چي د هغې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناروغي سمه څېړنه وشي، علتونه یې معلوم شي او وروسته یې درملنه وسي.

د افغانانو غمیزه، لکه چې تاریخي شواهد یې را زده کوي، تل د کورنیو بې اتفاقیو او له بهر څخه د پراختیا غوښتونکي هیوادونو د تیرو لاس وهنو او توطیو په واسطه پر موږ تپل شوې ده، کورنیو بې اتفاقیو په تیره بیا د قدرت مدعیانو ترمنځ اخ او ډب، ځواکمن افغان دولتونه له کمزور تیا سره مخامخ کړي دي. داسي هم شویدي چې د خپل افغان ورور د زوررولو او وژلو لپاره یې د بهرنیانو سره لاس یو کړی او هم یې خپلواکه هیوادو ته زیان رسولی ده او هم د نورو غړوندي په خپله غاړه کي اچولي دي.

نو ځکه وایم چې تل د افغانانو په غمیزه کي بهرنیو دښمنانو د افغانانو په منځ کي د کمزور، په شخصي ګټو مینو، ځان غوښتوونکو کسانو او کړیو څخه د خپلو استعاري پلانونو د پلي کیدو لپاره ګټه اخیستې ده، همدارنګه استعاري ځواکونو د خپلو اجنټانو څخه د قوم، ژبې او مذهب په نومونو د افغانانو د بې اتفاقۍ لپاره کار اخیستی او د افغانانو مقاومت یې کمزوری کړی ده. بهرنیو استعماري ځواکونو تل

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هغو افغانانو له بې اتفاقۍ، څخه ګټه اخیستې ده، چې د قدرت تږي او لیوني دي.

کاکا چای ور واخیستې ومې غوښتل یو ګړی یې ارام پرېږدم وروسته به ورسره پر نورو موضوعاتو هم خبري وکړم.

زموږ مسؤلیت څه دی؟

نو کاکا اوس موږ څه باید وکړو چې له دې پردیو خلکو خلاس سو،

کاکاوویل: په اوس وخت کي اړتیا ده چې د شته امنیت ساتنه وکړو، بد امني ته لار هواره نه کړو، له ستونزو سره مبارزه وکړو، پردیو ته د راتک زمینه مساعده نه کړو، بغاوت، شرارت او مقاومت ټول د یوه خره غوږونه دي، موږ بیا باید نه د ازادۍ او نه د هم د خرمستۍ په جګړه کي ګډون وکړو او نه هم ورته چک چکې وکړو، د اوسنې حالت د ښه کیدو لپاره دعا باید وکړو، ګډ کار باید وکړو، باید متحد سو، او یوبل ته لاس ورکړو، موږ نور د هیڅ ډول جګړې لمن باید ونه نیسو او نه د جګړه مارانو په پښو کي بیا سر کیږدي، د هر چا چې پر وطن د بلې جګړې زړه پیرزو کیږي مړه دي سي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

واقیعت هم همداسي ده چې که غواړئ چې یو ملت له فقر، بیکاري، غُربت، شر او جګړې څخه را وګرزوئ نو د تعلیم زمینه ورته مساعده کړئ. هغه هیوادونه چې ملتونه یې بې تعلیمه وي همیشه د تزلزل په حالت کي وي او هیڅکله مستحکم اوسیدلی نه شي.

کاکا لږ خواشینی سو، بیایې پر تندي لاس ونیول، ددې ملت نه یوه ده نه یې دوي دي پر کومه ناروا، فساد، نابرابري، تعصب او خپلمنځي اختلافاتو به درته خبري وکړم.
یو ګړی مي ارام پریښود، بل ګېلاس چای مي ور واچولې او سر یې دیوال ته تکیه کړ، ماهم ږغ نه لاره ترڅو لږ ارام وکړي له ماپښین راهیسې یې ږغوم لکه بې پیلوټه طیاره ستړیا نه لري.
سپینږیري هم چې یوګېلاس اوبه یې چښلې نه وي بیا یو ځل دباندي تیریږي ده هم له معمول سره سم یاد حرکت ترسره کړ، دباندي ورسره ووتم بیرته ترې را غلم ګړی وروسته کوټې ته راغلی، پرمخ یې اوبه تیري کړي وي، لږ تازه سوی وو.
کاکا واقیعت هم زما پر زړه خبري کولې، تابه ویل چې زما په زړه خبر

(c) ketabton.com: The Digital Library

دی، خبرو يې دومره خوند راکاوه چې هيله مي درلوده د شپې خوب ونه کړو او کيسې وکړو.

نړيوال او زموږ غم!

کاکا په خبرو پيل وکړ ويې ويل چې: دوی فکر کوي چې نړيوال زموږ له غمه مړه دي.
کاکا کوم نړيوال او څوک داسي فکر کوي؟
همدا ملت بيچاره! خو خبر نه دي چې نړيوال او په ځانګړې توګه هيڅ هېواد نه غواړي، چې افغانستان دي ددوی د پيسو او مرستو په واسطه په بنسټيزه او اساسي توګه و رغول شې، ملت دي جوړسي او له نړۍ سره دي سيالي وکړي؛

دلته هره اوښکه يو تمثيل دی، له امريکا او ټولي نړۍ څخه د افغانستان په لور په ټانکرونو، بيلرونو او بکسونو ډالر راغلل، دا ددي لپاره نه چې افغانستان په و رغول سي، بنسټيزي او اساسي پروژي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ترسره سي، د فقر او لوږي کچه په راټيټه سي، د تعليم لپاره پري اساسي او بنيادي کارونه ترسره سي، د کار اساسي زمينه پري مساعده سي؛ بلکې يوازي د ارام او فکري تمرکز بدلولو لپاره په مصرف ورسيدي، ټول په کارو اخته وو خو خبر نه وو چې د څه لپاره او ګټه يې څه ده.

هر چا چې به پر پيسو خيټه واچوله هغه به هڅه کوله چې ټولي د ځان په نامه کړي، چې په اخير کې موږ په هغه کيفيت بنسټيزي پروژې افتتاح کړي چې رنګ او کيفيت به يي د پروژې نه وو، زما ښه پياد سي چې زموږ په ولسوالی کې يې پر عامه ځمکه باندي چې اوس مي سم ذهن ته نه راځي د ۱۰۰۰ په شاوخوا کسان په ۲۰۰ افغانۍ د ورځي روزانه کوله پيسې د امريکا وي او پر عامه ځمکه يې بغير له ضرورته او يو منظم پلانه غارونه وکښل چې تراوسه همداسي پاتي دايې ما دسترګو ليدلی يومثال در کړ چې ټول مصارف يې پر همدې پروژه قياص کړئ.

فکر يو وړم د کاکا خبري رښتياوي، زموږ ملت په جهالت کي ترستونې غرق وو، خو دوی موږ په يوه ډبه غوړو، بيسکوټو او يوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

بوجۍ غنمو تر ایستلو، کله به راته پاکستان وراسته غنم راولیږل او کله به یې یوبل هیواد. همدا ملت یې ټول وخت په لاس نیولو مجبور کړ، ملت فکر کاوه چې همیشه به د بل تیاره یا ورسته را رسیږي د ځان غم یې نه کاوه د نس غم اخیستی وو، خدای خبر څه وخت به پردی کټ په نیمه شپه ترې یوسي همداسي وسو لامو بیا هم ملت په هغه حالت کي قرار لري، زموږ اساسي ستونزه د نس ډکولو نه وه، د ملت جوړولو وه، زموږ د مکتب دیوالونه سیمټي جوړ وو خو نصاب یې بلکل پر پردي معیار جوړ وو، د هر صنف نصاب د هغه صنف دزده کوونکو تر سطحې دوه چنده لوړ جوړسوی وو، اخیر به هم زده کوونکي ښه سم شنه په والذي فاریغیدل، زموږ ستونزه د یو ښه ښوونکې وه، زموږ ښوونکي چې به صنف ته راغله ټول وخت به یې په ټلیفون او خبرو تیر کړ، ډیر وخت به داسي وي چې یو ښوونکی به راغلی زده کوونکو ته به یې وویل چې نن ستړی یم باندار به وکړو، زده کوونکو هم داحالت پر اسمان غوښتی هغوی د خپل راتلونکي په اړه فکر نه کاوی، ښوونکي هم د خدای مسؤلیت، نبوي رسالت او حلال معاش غم نه خوړ ځکه چاترې پوښتنه نه کوله.

ساعت ته مي وکتل پاو کم لس بجې وي، کاکا ته مي وویل خوب

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوبه نه درځي.

سترګې یې په زور سره کش کړې شا او خوا یې وکتل یایا خوب دي

هغوی کوي چې غم نه لري.

کاکا نوتاسو خو په پردیو غمونو خپله زنده ګي خرابه کړې.

تلویزون که کتابتون!

په همدې وخت کې یې پر تلویزون سترګې ولګیدې.

ښا نوتا هم دا دي خارجانو شی لګولی؟

هو کاکا کله کله پکښې خبرونه اورم او د وطن له حالاتو ځان خبروم.

په کور کې کتابتون لري۰؟

هو کاکا ښه غټ کتابتون لرم.

نو دیموږ د ملت غُربت خو دادی چې د تلویزون لپاره ښه لویه الماری

جوړوي، لوی ډیش(تلویزون) پکښې پروت وي خو چې پوښتنه ترې

وکړې هلکه کتابتون لري سر و ښوروی ولا پیسې نه لرم، نو درواغجن

ملته چې د ډیش لپاره پیسې لري او د کتابتون لپاره دي پیسو ته

ملاماته وي خود به همداسي خوار یې.

د کاکا خبري ډیر خوند راکړ ځکه په ۲۱ پیړۍ کې ترټولو غني کس

هغه دی چې د تلویزون پرځای په کور کې لوی کتابتون ولري، زموږ

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستونزه غريبي نه ده، ملامتي نه منل ده.

کاکا خو ددې ملت روزونکي استادانو سره هم ډير ظلم کيږي.

هو هو پوهيږم.

نسوار يې وکړ او پښې يې و غزولي ويې ويل: د استادانو سره هم په دې هيواد کې سم چلند نه دی سوی، موږ يې وينو چې هميشه ددوی پر معاشاتو غم وي، کله يې وځنډوي، کله يې بيخي ورنه کړي او که يې ورکړي هم دومره لږ معاش دی چې معلم مجبوره کيږي يو بل شخصي کاروبار يې ترڅنګ وکړي بيا نو د معلم فکر پر دوو برخو وويشل سي، شخصي کاروبار او دولتي وظيفه. زموږ د ښوونکو لږ معاشاتو او په ټولنه کې ددوی حيثيت خلکو له پامه غورځولی، د والي، وزير، قومندان او ولسوال خو ښه سم کاروبارونه جوړ وي بس يو همدا غريب معلم دی چې نه يې معاش لوړيږي او نه پر وخت ورکول کيږي، خو الله ج دوی تر هر چا نژدې دي، همدا استادان دي چې د نبي ع ص د سپيڅلې مسلک تقليد کوي او راتلونکی نسل روزي.

يو ګړی مې کاکا ارام ته پريښودی او زه هم د کور لوري ته راغلم، کور کې ټول ويده وو زه او کاکا ويښ پاته وو فکر مې وکړ چې همدا

(c) ketabton.com: The Digital Library

نن شپه ښه موقع ده خوب سبا هم کيږي خو خدای خبر حاجي کاکا بيا چيري او پر کومو وطنو وي، بس دباندي ووتم دوکانونه خلاس وو د سپينږيرو د عمر په پای کي د خوراک داسي شيان خوښيږي چې پاسته وي ځکه غاښونو يې ځواني تيره کړي وي د کندهار د تازه توتو وخت وو تازه توت مي په پنځه دقيقې کي راوړل، کوتې ته چې را ننوتم کاکا له ځان سره مړه غزله ترنُم کوله اکثره په ذهن ځوان سپينږيري همداسي وي، خو بس زما د ښو ږغ يې د ترنُم مرغه والوزوی، توت چې يې وليدو ويل تاهم با تر ښه ډيرو دي کيناستلو اراده کړي.
و شرميدم، ماول هسي نه خپه سي ماول نه نه زه ستا عسکر يم پر تا امر پر ما اجرا مازي ږغ کوه چې خوب درغلی نور تا او خوب سره پريږدم.
ويل يې: يا هسي ګف مي کاوه، بيابه داسي مجلس پيدانه کړم، توت اماده سو خوراک مو پيل کړ يو کړی مو د ګيلو او شکايتو ژوند شاته پريښود او د توتو په خوړلو مو پيل وکړ، همدې وخت کي مي ذهن ته راغلل چې شلومبی راوړم کاکاته مي وويل هغه هم ومنله شلومبی مي راوړ نور نو د خورک هغه مزيداره مرحله وه چې ښه يخ شلومبی په

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګرمه هوا کې له توتو سره مل وي بس څه ووایم چې باندار دي ختم سي.

د اکثریت افغان ځوانانو د واده داستان!

وروسته مي پوښتنه ترې وکړه: کاکا واده دي کړی دی؟

هو خو خو .

خبره یې ورک کړه، خیر دی کاکا ولي زړه نا زړه سوي؟

زموږ به خو څه ښځې وي، ښځې او که مزدوراني، ښځې او که مظلوماني....

ولي کاکا ستونزه څه ده؟

زموږ ټولنه چې ترټولو ځان ورته ډیر بسلمان بسلمان(مسلمان) ښکاریږي همدوی تر ټولو ډیر غیري انساني کارونه کوي، ځیني یې یوازي لوڼې د عاید سرچینه ګڼې او په ښه ډیرو پیسو یې خرڅه کړي، دانه ګوري چې دیمازوم ځوان دی، کاروباري دی، نشه یې دی، د مور او پلار ازاري دی، څه بلا دی بس چې پیسه شریفه دي ور مخته کړه نور یې غړي ورته مړه سي، بس په هغه ورځ د خپلې لور جنازه وکړي،

(c) ketabton.com: The Digital Library

پلار يې وروسته په هغو پيسو ځمکه رانيسي، يازوی ته پري واده وکړي بس خبر نه يې چې د لور ژوند و دوزخ ته په کړه ور ووړ يانه دوی ته فرق نه ورکوي.

خاوندان يې هم که انسانان وو خو ښه خبره ده کنې دي اوس زماني وال خو بس فکر کوي چې ښځه يوازي د نفسي خواهشاتو لپاره ده بس خلاس، دوی فکر کوه چې ښځه يې نه سيال لري، نه زړه لري او نه هم ارمان، بس د ښځې او حيوان فرق نه وي، هره ورځ وهل، ټکول عادي وي، د پلار له کوره بنده وي، دميرمني يې هيڅ سيال نه وي، د هغې مور يا د کورنۍ غړي که راسي خاوند يې بيګانه ګڼې حتا د سيال په سترګه هم نه ورته ګوري، نه يې هم ښه معماني کوي، بس همداسي شين زوند وي، پلار خو يې پيسې واخيستې نور يې د لور په مخه ښه.

ماهم واده وکړ اولو وختو کي د خُسر ګنۍ کره نه تلم هغوی به ويل چې مور يې تعويزان په کړي، وخت تيريده مور مي راته وويل چې يوځل ورسه چې ورغلم او راغلم بيا په کور کي پر ما ښه ورځ نه وه، بس ټوله ورځ به دغه کيسې وي سي زماپه زوی خُسر ګنۍ تعويزان کړي، بس پر يوه حالت هم ژوند نه برابريده، زما خور مو ورکړي وه په

(c) ketabton.com: The Digital Library

يوه کلي کي چې زما خور به خپل خاوند راوسته ويل به يې اه ګوره څومره خوانښې او ښځه پر ګرانه ده په خپله يې سپره ګرزوي، خو چې زوی به يې دا کار وکړ اسمان به ځمکي ته راغلی ځکه دوی ويل چې دا خوانښې تعويزان پري کړي.

ژوند ډير تريخ سو په دي ډول سره هره ورځ به مي له ځان سره فکر کاوه چې دا اوس په څه غم اوښتی يم، خو لنډه به يې درته کوم درې کاله مي د واده تيريدل چې ميرمنه مي مړه سوه ماهيځ اولاد ترې نه لاره او هغه ورځ مي وعده وکړه چې نور بيا واده نه کوم، يابايد مور پريږدم يا واده خو مور شيرينه وي، د بخښې محراب وي، د جنت دروازه وي دا امکان نه لري.

کاکا نسوار وکړ، ما د توتو لوښې ټول کړ، او بيرته راغلم.

ما ول هو کاکا همداسي ده ځکه لومړی شهيده ښځه وه او لومړی ښځه وه چې اسلام يې قبول کړ، همدا ښځه ده چې د انساني نسل د پايښت لپاره مبارزه کوي. ښځه مور ده، لور ده او ميرمن ده، همدا ښځه ده چې ورڅخه بغير د يو نارينه ژوند او ايمان نيمګړی دی، موږ د ښځو هر ډول حقوقو ته هغه چې د اسلام مبارک دين ورکړي وي بايد ژمن او وفاداره و اوسو، هر پلار ددې ترڅنګ چې ښځو ته حجاب سپارښتنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوي، خپلو اولادونو ته دي د خپل نظر کښته ساتلو سپارښتنه هم وکړي ترڅو يو اسلامي ټولنه مو رامنځ ته کړي وي.
که د خپلو ښځو دعزت لپاره زمری وي، نو د پرديو ښځو د عزت اخيستلو لپاره له ځانه سپی نه جوړوي، که هر پلار خپله لور دباندي د شرمښ خصلته انسانانو له ويري نه پريږدي، نو يوازي به يې خپله لور ساتلې وي؛ خوکه يې پلرونه خپل زامن په عالی تربيه و روزي او د بل ناموس له ازار او اذيته يې را وګرزوي نو ټولې نجونې به يې په امان کي کړي وي.

کاکا هم سر و ښوراوه نسوار سم دم ور اخيستی وو، خبري له وسه نه کيدي، ماهم يو ګړې ارام ته پريښودی، ترڅو د نسوار نشه يې سر سي.

تر خولې مي ناڅاپه همدا جمله راووتله او کاکا مي مخاطب کړ: خپلو پښو ته د تلو په وخت کې پام وکړه تل يوه مخکې او بله ورپسې وي، خو نه وړاندنۍ پښه مغروره کيږي او نه هم شاتنۍ پښه شرميږي، ځکه په دې پوهيږي چې په يوه حال نه پاتې کيږي؛ د ژوند ورځې هم

(c) ketabton.com: The Digital Library

همدغسې دي يوه ورځ ماته بله ورځ بريا وي. نو بريا ته مغروري او ماتې ته ناهيلي مه کوه.

کاکاويل: ته هم بد نه يې په ځينو شيانو دي سر خلاسيږي، مازي دي ماته ځان اچولی.

ماول نه کاکا، تاسو د تجربو خاوندان ياست موږ ستاسو له تجربو څخه ډير څه زده کولای سو هغه چې موږ په کتابو کې هم نه وي ليدلي.

کاکا را پورته سو د نسوار نشه يې ختمه سوه، نسوار يې تو کړ او د چايو ګيلاس يې خولې ته ونيوی، لاسونه يې لړ لړ ريږديدل شايد نور يې د ځوانې مرحله تيره سوي وي د چايو غړپ يې وکړل او سر يې بالښت و لګوی.

وطنپالنه څه ته وايې؟

پوښتنه مي وکړه: کاکا وطنپالنه څه ته وايې؟

ويې خندل ښه پوښتنه ده.

وطنپرستي انتخاب نه ده، دا ستا خوښه نه ده چې وطنپالنه کوې او کنه بلکې دا ستا وجيبه او مسؤوليت دی، او که يې نه کوې نو بايد

(c) ketabton.com: The Digital Library

جزاء و وینې، ته به خامخا د وطن له دښمن سره دښمني او د وطن له ګټېو سره مینه کوې. د وطن اوبه، هوا، خاوره، او تر هر څه مهم، دغه شخصیت او هویت یې چې تا ته درکړی، ټول پر تا پور دی.

وطنپالنه د ډوډۍ خوړلو په څیر نه ده چې د ضرورت پر وخت یې و خورئ او نسونه په ډک کړئ، چې کله مو معده و پړسیږي بیایې اخراج کړئ؛ وطنپالنه یو طبعي احساس دی، انساني همدردي ده، د خاورې او تابیعت حق دی، پر وطن قرباني ده، د خاوري ازادي ده، چې له خپلي خاوري او وطن سره د تل لپاره پالل کیږي، ساتل کیږي، روزل کیږي او هیڅکله هم وطنپاله همدا مینه نه اخراجوي.

خو زموږ هغه تر هغو په وطن کي اوسي چې ګټې یې خوندي وي، ژوند یې په بلډینګو کي وي، کوم وخت چې یې زړه ناقراره سو په هغه ګړي وطن ترک کوي او ځي چیرته بل ځای کي کډه اچوي، دا نه وطنپالنه ده، نه د خاوري حق دی او نه د اوبو حق دی.

دلته ټول د پیسو پر سر جنګونه کوي، که هر یوه ډیري پیسې ورکړي د هغه طرف نیسي، د خپل قوم په هر ډول مفسید انسان پسي دریږي ځکه ددوی د قوم، قبیلې او یا سیمي دی، دانه ګوري چې څوک د خلکو او خاوري په ګټه دی او څوک نه دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

تعصب ټول د خپلو قومونو پر دلالانو راټول کړي، حق یې هیر کړی دی، د ړانده انسان درملنه کېدای شي، مګر د ناپوه او متعصب درملنه ناشونې ده، تعصب بینا انسان ړندوي او له عقل یې خلاصوي، تعصب یوه تېروتنه ده، اوس دا توپیر نه کوي، چې دا تعصب د دین، مذهب، نژاد، قوم، رنګ او حتٰی شخص په اړه وي. متعصب انسان همېشه د خپلو ټولنیزو نیمګړتیاوو پټولو لپاره په تور، تهمت افتراء، درواغو، جعل او دسیسو لاس پورې کوي.

له دې غافل دی چې د مېړني انسان د پېژندلو تر ټولو ښه لار، په خپلو تېروتنو اعتراف دئ. له تعصب ډډه باید وکړو، تعصب پر ځای او بې ځایه نلري. تعصب، تعصب دئ.

دوی همیشه د خپلو ګټو پر سر جنګونه کوي، د هر چا ونډه چې ښه غوښنه وه د هغه پر ونډه یې اچوي، دوی همیشه د خپل جهالت له امله د نورو د موخو ښکار شوي، زموږ جنګ پردی‌نه دی، همدا زموږ خپل جهالت دی چې موږ سره جنګوي، همدا زموږ مظلومیت دی چې موږ سره جنګوي.

جنګ له ټولنې د سکرو کان جوړوي، چې هرڅوک ورننوزي پکښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

توریږي، جنګ فساد پیداکوي، چې جنګ ورک سي، فساد هم ورکیږي، مفسد به هم ورک سي.

د کاکا خبري یې یو په بل پسې لکه د تسبیح پېیل خوندوري وي شپه هم دولسو بجو ته پر رسیدو مجلس ګرم وو هڅه مي کوله چې خاموشي را پیدا نه سي ځکه موقع په لاس راغلې وه، عجب بحث وو او جالب کیف یې وو.

کاکا یوځل بیا دباندي ووتی، خپل عادت یې ترسره کړ، راغلی یو او بل خوا یې کتل له بدنه یې قوت وتلی وو، راغلی ځان یې واچوی پښې یې و غزولي پوښتنه یې راڅخه وکړه.
ماهم ورته وخندل ماول کاکا شاید نوبت ستاسو وي.
ښه مو سره وخندل.

فساد ولي رامنځ ته کیږي؟

کاکا پوښتنه وکړه: تاسو خو پاکولتې والا یاست.

ما لنډ جواب ورکړ چې فساد دلاندي څو عمده عواملو په خاطر رامنځ ته کیږي او ټولنه ورڅخه نه جبرانېدونکی زیانونهویني.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله چي تقاضا لوړه شي او عرضه کمه شي فساد رامنځ ته کيږي.

بېوزلي چي کله شديده شي فساد رامنځ ته کيږي. دزيات ثروت د ترلاسه کولو په خاطر فساد ته لاس اچول کيږي.

همدا لاملونه دي چي نن ورځ زموږ په ټولنه کي فساد ډيري ريښې کړې او لا په شدت سره روان ده، که يې په وړاندي و نه درېږو موږ به ډير وځپي او ممکن له ژوند سره مخه ښه وکړو.

زموږ تجاران توکي ګرانوي، غريبان يې د رانيولو توان نه لري، يوه ورځ ډالر يوه روپۍ لوړ سي پنځه مياشتي ور سره د توکو نرخو لوړ کړي خو ډالر دويمه ورځ بيرته پر شا سي، بې کيفيته درمل، د سون توکي، د ژوند اوليه مواد په لږ قيمت را واردوي همدلته څوک ترې مري او څوک دومره نه لري چې پرې نس ډک کړي.

افرين، کاش زموږ په ټولنه کي ټول همدا ډول فکر درلود نن به ولي فساد زيات وو.

ماول کاکا خدای دي وکړي چې ستاسو پوښتنه لږ ځواب سوي وي.

ويې خندل يا دغسي خو ماشاالله ښه يې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټولنيز نزاکتونه!

سترګې يې و موښلي او د کوټې چت ته يې وکتل وروسته يې وويل: زموږ خلک هم بغير له اجازې هميشه د نورو په چارو کي مداخله کوي، هيڅ ټولنيز ژوند او نزاکتونه نه پيژنې، هميشه پر سوځلو زخمونو ملګې دوړوي،

د يو کس په زوږ مبايل، شکيدلو جامو، زړو بوټو، خرابو وسايلو او ټولو هغه څيزونه چې يوکس يې د خپل غُربت له امله نه شې کولای چې نوي يې کړي ريشخند، ټوکې او خندا وي کوي، په وار وار يې پوښتنه کوي چې ولي ولي؟ دا اصلاً په هيچا پوري له لويه سره اړه نه لري، خو بيا هم دوی نور فسخندوي او شرموي يې.

ما ور غبرګه کړه ماول هو کاکا خوکه يې حسنِ نيت ډير وي او زړه يې پرې خپه کيږي، بغير له پوښتنو ورته هغه څيزونه نوي کړئ او د تحفې په شکل يې ورته و سپارئ او ووايي چې همدا مي خاص

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستالپاره رانیوئ او باید استعمال یې کړئ هله نو بیا هم دوی نران دي او هم بانزاکته.

ما پوښتنه ترې وکړه:

کاکا د امریکایانو د راتګ ګټه څه وه؟

ګټه دي سر وخوري، خو ټول یې په پیسو روږدي کړو، کور په چور یې سره اخته کړو، په افغنستان کې د امریکا شتون چې کومې ستونزې راولاړې کړې، ټول ترې خبر یو، خو هیڅوک حال نه وایې، افغانستان یې اشغال کړ، ملي حاکمیت او خپلواکي یې تر پښو لاندې کړه، د ټولني غله، مفسدین او داړه ماران یې پر موږ مسلط کړه. د یو یو فرد لپاره یې ټول کلي په مکمل ډول بمبار او ویجاړ کړه، مسجدونه یې راته په یو او بل نوم وران کړه، ودونه یې بمبار کړه، د قومونو تر منځ یې دُښمنی راته پیداکړې، له ګاونډیو هیوادونو سره یې داسې دُښمني راجوړه کړه چې حلول یې ناممکن دي، د افغانانو وژل په یو او بل نوم، چاپې، بې عزتۍ او تروړونه ښه په عامه د دوی له لوري. او افغانان ددې جګړې د سون د توکو په څیر کارول کیده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کاکا خبري له ډیر شدت او احساساتو ډکي وي، واقیعت هم همداسي وو، موږ د پردۍ جګړې ښکار سو، ټول وطن بمبارسو، دوی د طالب او طالب بیا د عسکر په نوم ښه بازار ګرم ساتلی وو همدایې زموږ هیواد ته تحفه وه، له وتلو سره سم یې خپل نازولي لاسپوڅي هم ولیږدول او خپلي توکي څه چې د انتقال وړ وي انتقال یې کړي او څه چې د انتقال وړ نه وي همدلته یې لکه د جنګ په میدان کي سوځول سوي توکي په دي حالت واړول.

خو موږ هم باید د ژوند هرې ناخوالي ته ځواب ووایو، ستونزو ته وسله باید پر ځمکه کي نه ږدو، د هوډ په قومانده او د روح په ځواک دخیالونو ښارته ننوزو، دستونزو کاروان لوټ کړو، اندېښني ووژنو، داحساس ځوانانو ته ډاډ ورکړو، د ګل حالات له بلبل نه زده کړو، همدا حقیقي ژوند دی.

کاکا ته مي وویل چې شپه پخه سوه، که خوب درځې ویده سه، زه بغیر له تاهم په شبګیرو عادت یم، د خپل ملت حالت مي ژړوي او کړوي مي.

کاکا وویل: یایا پر مایې هم فرق نسته، همیشه یوازي یم نن غوارم ښه زړه خالي کړم، دبلی یې په دوو ګوتو و ټکاوی او سر یې ور خلاس

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړ، خولې ته یې نسوار د دبلې په سر کې ور تس کړ، هغه هم خاص لکه د ښکاري نخښنه پرځای ولګیده، ددبلې سر یې ور بند کړ شنه غمیان یې ددبلي پر سر موښتي وو ځنګ یې وواهه.

د افغان ځوان تعلیم، تحصیل او ژوند!

کاکا پوښتنه وکړه ماته یې وویل ستا د ژوند او تعلیم په اړه راته ووایه څنګه تر دې ځایه را رسیدلی یې؟

ماول کاکا څه یې کوي، موږ هم د نورو افغانانو په څیر ښه ورځ لکه په کال کې دوه اخترونه ډیر لږ لږ لیدلې خوبیاهم د لوی رب ج شکر ادا کوم چې دومره عمر یې راکړی.

کلونه وړاندې د خړ کلي د ملا له کور سره مو د جومات په حجره کې د ژوند لومړنی زده کړې پیل کړې، کله به ملا صاحب نه و او کله به د ملا صیب طالب جان نه و خو هغه لږ و ډیر کې یې د یوه داسي دین په ژبه پوه کړم، چې ما د عصري علومو په له ډیرو کتابو نه دي اخذ کړي. د ملا صیب یې جنت ځای خو د کلي خړ دیوالونه، د پټي کارونه او د ژوند نا ځوانه اقتصاد ودې سرحد ته ورسولم، چې زیات وخت به مو د کور کلي او کلیوالو د پټي پر سر جګړو او ددې بدبخته ملت په ډیرو

(c) ketabton.com: The Digital Library

انقلابو به هم د ملا او هم د کلي ژوند و. درس کله پوره کله نیمګړی و؛ کله د کفارو بمبارونه او کله د مسلمانو څورونه بس! ملا اکا خو و رټلی موږ یې نور لا په معشومتوب کې له ژونده ستړي کړو، اوږد به نه څم، خو لنډو کې به یې ووایم، دوه کاله وروسته زموږ د کلي سره نژدې بازار کې ښوونځی پیل شولې، موږ د درس په ځای د کتابچو، شنو بستیو او تورو تختو باندې د سپین تباشیر لیکلو په شوق ورغلو، ورو ورو، مو ښوونځی پیل کړل، شوق او ذوق مو په رښتیا را څخه بدل شو، زده کړې شوې، ښوونکی شوه، ملا صیب هم هلته و، بس دې ټولو یو ځای کېدلو سره ما هم د زده کړو تابیا ونیول او سم دم مکتبي شوم. د کلي طالب به د حجرې مخته د مکتبي په نامه راته وایه، یو نیم د کلي سپینږیرو به په کافر تعبیروله خو ما به د ټولو دلایلو پر ځآی یوازې د ملا صیب شتون ورته راوړه، هغه و چې له ستړیو، سختیو، مسکینیو وروسته د کلونو مودې را په تیره د ښوونځی دولس ټولګی مو خلاصې کړلې، ښوونځی څخه چې فارغ شوم، زه خو د ماشومتوبه د کلي پر سر ساړه باد وهلی وم؛ یتیم وم، پلار مې د نورو په جګړه کې د بازار په مینځ کې شهید شوی و، ما یې ماښام د څه شي راوړلو په نیت د مسجد مخه نیولې وه، خو ناڅوانه زمانې یې هماغه د مسجد

(c) ketabton.com: The Digital Library

مخې ته د څو موټرو سره یو ځای جنازه راوړه، مور مې یوازې زه هڅولم او کشر ورور مې نه پوهیده، اوس هم ځکه نه پوهیږي، چې ماما مې خورا حوصله او مینه راکړې، ولې کله کله یې تشه محسوس کړم، دا د ژوند حقیقت دی، چې پلار مې نن زه د کوڅو هلک د ښار په لوستي سړي سره پیژندلی وای.

اوس د ښار لوستی ځوان یم، کلیوال یم خو د ښار له ښاري ځوانانو سره د ژوند په ټولو پړاونو کې د علمي ډګر سیال یم. زه د ژوند هرې ستړې ته په غیږه ورغلم او زما به هڅه دا وه، چې دا د ښار زلمي یو وخت ستر وه خو اوس یې موږ هم د معنویت سترتوب کتار کې ځان حسابو. زه ښه په دې یم، چې د ښار او کلي دواړه حالته درک کولای شم، زه د کلیوال ماشوم د موټړ ږغ ته د خوشالۍ احساس هم درک کولای شم خو د ښار د ماشوم طیارې ږغ ته خوشالي هم درک کولای شم. نن د ښار په لوړو منارو کې د ښار د زلمو سره د معنویت یوه غټ برج ته په ختلو لګیا یم، که وخت راغلی، له هر کلیوال ماشوم سره به د ښار هره کوڅه د هرې حجرې له طالب جان سره پل پل کړم او دده د موټړ ږغي ارمان به په طیاره ور بدل کړم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو هو کليوال ساده ولې ژمن، عادي ولې ميړنی، نالوستی ولې مودبه، خيرن ولې په زړه پاک او سر لوړی ځوان دی.
نن ملا صاحب هم په نصيحت کي ويل چې د کوم کسان چې جنت ته داخليږي دوی به ټول ديرش کلن وي، عمرونه او قدونه به د ټولو دا يو شان وي کتابي خبره ده، خو ما له ځان سره وويل چې موږ خو په دنيا کي نه د شل کلنۍ او نه ددیرش کلنۍ هغه جذبه او ذوق وليدی چې کوم يې الله ج موږ ته جنت ته په داخليدو سره راکوي، خير که مو دلته نصيب نه وو سوی په هغه دنيا به مو ارمان پري و خيزي.

کاکا سر وښوروی، رښتاهم ستا ژوند له صندانونو سره لوبه ده؛ خو کلک هوډ، ژمنتيا او د اقرباوو مينه انسان تر هر امتحان روغ باسي.
لنګوټه يې پر ځمکه پرته وه، سريې په دواړو لاسو ښه ټينګ ټينګ وګروی تابه فکر کاوی چې د عمرونو خيرن دی، خو کاکا ملامت نه وو ډير غمونه پرې تير سوي وو، لنګوټې ته يې لاس کړ سمه او خرابه يې وتړله ږغ يې وکړ لمنځونه به وکړو هسي نه چې ملا راباندي ږغ وکړي.
ما هم ورسره پټو وغوړوی او پر لمانځه و دريدو، خو په ذهن کي مي د ملا لفظ لا پاتي وو، خير لمنځونه مو وکړو، کاکا وويل د غمګي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غوماسي (مچر)دي سي سم دم له انسانانو سره جنګیږي.
ملامت هم نه وو ځکه د کندهار غوماسي داسي په نام وي لکه د ارغنداب انار.
ماول کاکا په صحرا کي مو له مُلایانو سره څه حال دی؟
څه وړ حال به مو وي؟ خوبس دوی هم لکه بې پیلوټه طیاره مصرف د بل له کوره وي، ددوی یې څه چې پر وطن او خلکو څه وړ حالت راځي، ملایان هم په خپلو کي سره جوړ نه دي، یو پر بل یې د سلفي، وهابي او پنجپیري نومونه ایښې، په نصیحتونو کي د خدای ج کلام پاته وي دوی یو پر بل ټاپې سره وهي، ملت د پاڼ ومخته ولاړ دی، پر کومه ولاړ سي؟ د چا داومني؟ ټول ملت یې په شک او تردد کي اچولی یو وای ها کوئ دا مه کوئ ابل بیاوایې هغه ونه کړئ که مو وکړل ولاړاست په دوزخ کي لګیږئ، بس همیشه د خپلي ملایې غم ور سره وي، له ماشومتوبه تر بوډاتوبه زه ددوی دا یوه خبره اورم چې ښه کوئ بد مه کوئ وه د خدای بنده یوبل څه خو همووایه، بس که یې ویل هم هغه د دوزخ صفتونه درته کوي، جنت بیخي لکه زموږ لپاره چي جوړسوی نه وي، بس ځیني منځلاري ځیني افراطیان او ځیني تفریطان دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماول هو کاکا د محراب ارزښت په اسلام کي ډير لوړ او مقدس دی، همدا محراب د ملت د لارښود او اصلاح مسؤليت لري، افغانه ټولنه يو سنتي ټولنه ده، همدا ملايان کولای سي د وطن په ابادۍ او رغوونه کي رغنده رول ولوبوي خو که يې دوی وغواړي.

کاکا سر و ښوری بس نو منې يې په چا؟

زه ولاړ سوم د خُم يخې اوبه مي ورته راوړي اول په ځای کي لږ راجګ سو وروسته يې ګېلاس پر سر پورته کړ او خالي يې کړ، پر بېره يې لاس راتير کړ او څنګ يې ولګوی.

ډيورنډ لاين!

ما بحث ګرم کړ او پوښتنه مي وکړه کاکا د ډيورنډ لاين په اړه په صحرا کي خلک څه فکر کوي؟

هغه ټول زاړه ګګن پښتانه دي، د اوسنی زمانې د روشنفکرانو په څير نه دي چې خپله خاوره دي و بل ته ور پريږدي، هغوی دا کرغيړنه کرښه په هيڅ صورت نه مني، دا خو د ځمکې مسله ده او پښتون ته خپله خاوره او ناموس يو ارزښت لري، که يې نن خاوره يوړه سبا مو ناموس ته لاس را اچوي، د صحرايې سيمو خلکو ته حکومت هم په يوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

سترګه نه ګوري خو دا مسله د ملت ده د حکومتونو نه ده که سل او زر ځله واکمنان ور امضا کړي خو زموږ کړوسیان یې لا هم نه مني، دا زموږ پر زړه تیره سوي کرښه ده چې هیڅ وخت به یې ونه منو دا که یې حکومتونو د خپلو سیاستونه قرباني کوي او یانه خو ملت یې هیڅکله نه مني، موږ پر همدې خاوره سل او زر ککرۍ قرباني کړي څنګه امکان لري چې موږ دي ومنو.

ډیورنډ لاین د افغانانو عزت دی، حیثیت دی، ناموس او د مور وطن یوه ټوټه ده؛ ډیورنډ لاین یوازي یو ساده ازغن سیم نه دی، همدا د لوی افغانستان پر سینه هغه کښل سوي زخم دی چې باید په یوځای کیدو سره یې تداوي وشي؛ نه په پریښودو سره. دا زخم یو حقوقي بحث دی، د احساستو بحث هیڅکله نه شې کیدای او نه هم هیڅ ډول لاسته راوړنه یې په مقابل کي دا زخم جبران کولای شې، د همدې ډیورنډ موږ په سلو او زرو ککریو ساتنه کړې او کوو به یې هم.

ماور غبرګه چې ته وا څومره خوند به وکړي، که یوه ورځ د ملي غزا په نوم ونومول شي او په ټولو ګډ حشر وکړو ترڅو د ډیورنډ لاین له منځه یوسو او ټول ازغن سیمان یې د پېښور او کوهاټ پر هغه اخیري سرحدونو ور ولګوو چې ستاسو اصلي ځای نور همدا دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کالام، لنډی کوتل، پېښور، کوهاټ، بنو، مهرانشاه، لکي مروت، وانه، ژوب، ګوادر، باجوړ، چمن، کوټه او داسي نور دي بیا زموږ مبارک سي.
په هغه ورځ به دا ملت د ارامۍ ساه واخلي، سیاستونه به ملي سي، مداخلې به کنټرول سي او د ملت د زړه زخم به جوړسي.

کاکا سر وښوروی او ویې ویل کاش همدا ارمان مي پوره سي، چي دي تور پنجاب لمن پر سر ور واړوو او لوی افغانستان رامنځ ته کړو.
هڅه مي کوله چې د کاکا له خولې زیاتي خبري واورم نو مي ځکه هر ګړی موضوع بدلوله او هیله مي لرله چي په همدې شپه کي پر ډیرو موضوعاتو خبري وکړو.

داځل کاکا له خپلو پیل په وکړ او ویې ویل:

دا هغه وفاداره ملت دی، چې له سلو کلو وروسته هم د ډیوېډ جونز لار تعقیبوي او اکثریت چارې یې دوی ترسره کوي.
پوه سوم چې کاکا یا لیک لوست لري او یا هم یوبل لوستي ورته همدا داستان بیان کړ پوښتنه مي ترې وکړه هغه څنګه کاکا؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ړنګ ملت!

دا هغه ړنګ او په جنګ ملت دی، چې همیشه ورځخه خپل مسیر ورک وي، نه په دومره کتابو پوه سوو، نه په همدومره مقالو پوه سو، نه ورته د خلکو تجربو څه ور زده کړل، نه د نظامو چپه کیدو څه ور زده کړل، بس همیشه دوی، سر ناخلاسي وي، تعصب وي، خپلمنځي ګټې وي، فساد وي، بداخلاقي وي، تربوري هم پالل ځني غواړي دوی او سیالي وي، له غازي امان الله څخه تر همدا اوسه دوی د پردیو د لومو ښکار دي، د هغو پر ژرنده اوبه ورسموي، د زورور اوبه پر پیچومې خیزي او د غریب په خوله تریخ پیاز څوک نه خوري، دلته که پیسه داره وو هغه عقلمند هم دی، غیرتمند هم دی، نور یې دانه ګوري چې دي پیسې له کومه کړي؟ همیشه د نړۍ استخباراتو تش پر نامه مینو افغانانو څخه استفاده کړي، په پردي افکارو پایې، خپل نسل او غریب ملت تباه کړی.

هرڅه په دوی خپل جهالت کړي، دا هغه ړنګ ملت دی چې د عزرایل چاري تر هغه دوی ډیري پر مخ وړي، له خپل مسلک، وطن او خدمت سره فساد یې اوج ته رسیدلی، هیڅ یو یې هم له خپل ژوند څخه راضي نه دي، پر ټولو ژوند له خپل جهالت څخه سور اور ګرزیدلی، د خپل

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمري ښکار وکړي پردی ګیدړ پرځان واکمن کړي، لس مخه او لس ژبې لري داخلک همدا د جنګ او جهالت ګټه ده، د ړنګ ملت اصلي مظلومیت ددوی خپل جهالت دی، یو پردی کافر راځي او زموږ له جهالت څخه ورته د محراب ځای ورکول کیږي اقتدا ورپسي کیږي، د مکتب زنګ کافر دی، شنه بسته ورته نابسلمانه ښکاري، په ټکنالوجي کي ورته پرمختګ د کوفارو دسیسه ښکاري، دافغانانو هرڅه له رواجه وتلي، هرڅه غواړي په خپله تجربه کړي، نور بس دی جهالت مو تجربه کړی، بالا راسئ د روښنایې لورته، نور راسئ د خپلواکي لور ته.

بس بس څه به یې کوي چې دا دیما زړه بلکل پري پري دی، زموږ کوم کار پر چوکاټ سم دی، ټول د نورو تقلیدونه کوو، خپل اسلامي ارزښتونه پر ورکیدو دي، د ښځو د پوړني او حجاب امر الله ج کړی، خو خلک یې د حکومت امر ګڼې ای دا نو چیشي ده چې خلک د الله ج امر د حکومت امر ګڼې او دوی دا د پرمختګ یو زینه ګڼې دانو اوس په خپل دین خبرتیا ده او که د نورو د لومو ښکار ګرزیدل دي.

بس ورک یې کړه دا ملت...

(c) ketabton.com: The Digital Library

کاکا احساساتي خبري وکړي، يو ګړی مي ارام ته پرېښوده ځکه سپينږيری وو، په سر او ږيره کي يې تور ورېښتان ډېر لږ ليدل کيده، پر عصابو يې بوج ژر راتلی، همدا د جنګو علت دی چې ټول افغانان په ځواني کي سپينږيري شوي، کيمياوي موادو يې ټول ذهن ور خراب کړی وي.

کاکا پښې و غزولې، د خپل زوړ ساعت و ستنو ته يې په لږ روڼې سترګو کتل مافکر وکړ چې خوب ورغلی خو داسې نه وه بلکل زما له فکره خلاف.

کاکا وويل نن تر سهاره کښينم خوب بغير له ناستې هم نه راځي، مانو هم تر همدې ښه موقع بله نه لرله ورسره ومي منله ځکه زه خپله د شپې له خوا په لږ خوب عادت وم د پوهنتون له وخته ځکه د شپې تر ناوخته به مي درسونه ويل.

واده او که د غمونو بار!

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما پوښتنه ترې وکړه: کاکا واده مو څو کاله مخکې وکړ؟

د واده پوښتنه مه کوه، زموږ سره نو پلرونو کومه ناروا نه ده کړې.
تعجب یوړم څنګه ناروا؟
خو یوځل پر خپل اولاد داسې نوم کیږدي چې په مشرتوب کې هغه پرې شرمیږي، زمانوم یې هغه وخت غمی راباندي ایښی ته او خدای دا نو اوس په کوم کتاب کې روا دی؟ دویم یې اولادونه دومره ډیر کړي وي چې په نفقه، جامه، تعلیم، تربیه، نزاکت او نظافت پوري یې نسي رسیدلای هغه نو د کوڅې او سر چوک خلک ترې جوړسې، نور که یې په ټولنه کې ښه عملونه کول او که بد په ده پوري اړه نه لري، که یې غلاوي کولي او که یې پردۍ بدۍ راولي غم د ټول کلي وي، که یې پردیو تور سرو ته کتل او که یې لارې شکولي ددوی نوښه ددوی د پلار له کور څه ځي. وروسته یې زامن پر پردیو وطنونو ورک وي دوی پر خپله خوښه ورته کوژده وکړي، زوی یې په نورو هیوادو کي مزدوري کوي پلار یې واده هم پسي وکړي کوم وخت چې یې زوی کورته راځي میرمنه یې سپینسري سوي وي او د ځوانۍ شپې یې تللي وي.
بس زما ژوند هم ددوی په خیر دی، د ژوند له هیڅ رنګه څو خونده خبر

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه سوم؛ خو خبر سوم چې په واده سوم، نور خبر نه وم چې له چاسره، په کومه خوښه؟
کله خو لاداسي هم وي چې پلرونو د پیسو په مستۍ کي دوه درې ودونه وکړي، اولادونه سر ګډ وډ کړي، کورنۍ کي مشکیلات جوړ کړي، نور نو نه بیا د کور د جنجالو وي نه یې د خلاسیدو، همدا د څو مندو زامن لکه د کوچې رمه په خپلو کي سره وخوري.

زما د پلار هم ماشاالله ښه کار سم وو، څوارلس اولاده یې وو ۹ زامن او ۵ لورانې، زه یې څلورم زوی وم، کور کي اقتصادي وضعه سمه نه وه لازمه مي وګڼله چې د پیسو منبع پیداکړم خو ایران ته مسافر سوم. تقریباً ۲۵ کلن وم چې ایران ته ولاړم زموږ مشر ورور ته یې په موخۍ (بدل) واده ور وکړ زما خور یې پکښې ورکړه، زماله تګ یوکال وروسته مي بل درېیم ورور هم راپسي راغلی یوکال مونور هلته سخت کار وکړ د دوو نورو مشرانو ورڼو ودونه مو ور وکړل هغه ترما مشر ورور هم یو کال وروسته کورته راغلی خپل له میرمنې سره یې ژوند پیل کړ، ماهم خپله مزدوري کوله ټول مي هلته درې کاله پر پوره کیدو وو چې ترما کشري ورور مي د کلیوال پر ټلیفون زنګ راته ووهی او د کوزدي مبارکي یې راکړه، حق پک سوم، نه پوهیږم څه

(c) ketabton.com: The Digital Library

راوسول خو ژبه مي بنده بنده کيده چا چا ماته يې وکړه؟
هو هو لا تاته يې وکړه د شيرخان اکا لور ده .
خير کشرى ورور مي وو ډير په حوس يې زنګ راوهلى وو ده فکر کاوى چې غمى به له غمونو خلاس سي خوظالم خبر نه وو چې اوس يې تر ما لاندي ځمکه سره کړه او زما يې پر شپه کړه.
له کور څخه مي مور او خويندو زنکونه راته وهل خو دوى زما له حالت څخه ناخبره وو مايې هم ټليفون اوکي کړ مور ده نو زړه مي نه سواى ورخپه کولاى د زړه په زور مي روغبړ ور سره وکړ دوى مبارکياني پر را و اورولي مايې هم په يوه خبره مبارکي واخيسته او مننه مي ترې وکړه، نور مي توان نه وو ټليفون مي کاټ کړ او زړه ته مي ذنګنونه ورکړل.
د شير خان اکا لور او زما کوژده! خو دا ځاى زما خوښ نه وو، زه لاهم د کوژدې لپاره اماده نه يم، زه مسافر يم، د نجلۍ به زه خوښ يم او که نه؛ خو زما دا دوستي هيڅ نه وه خوښه، دوى هيڅ زما رضايت ته نه وکتل ع، زما غريبې ته يې ونه کتل چې زه په څنګه حالت کي پيسې ګټم او دوى يې څنګه هره ورځ په کوژدو او ودونو مصرفوي، الله ج او اسلامي شرعت موږ ته حق راکړى چې د خپل ژوند ملګري بايد په

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپله وټاکو خو دلته خبره د پښتنولي وه، ته خونو پوهیږي چې پښتنولي ته یې تر ډېرو لوړ ځای ورکړی.

خیر زما له ناخوښي او چورتونو به نو دوی څه خبر وو، خپلې خوشحالۍ یې سره و لمانځلې یو خوا زما غمومه بل خوا ددي خلکو ناوړه رواجونه، لوړ ولور، د ناوې پوښ، د ناوي د اختر جوړه، د ناوي د مور کالي، بل خوا د زوم جوړه، وچه میوه، یو دانه لوی چرګ دا رواجونه که یې د ماښام دا کور درلوده که یې نه خو باید دا مراسیم یې ترسره کړي وای، یوځل د زوم کورنۍ پکښې تباه کړي، بل ځل د خُسر کورنۍ، اولادونه یې په څه شکل سختۍ پیسې ګټې، خواري کیږي، د بل مزدوري کوي خو بس د پښتنو ورک رواجونه یې همدومره نور له کوره ورک کړي.

پنځم کال پر را نوي کیدو وو چې پلار مي زنګ راته ووهی او راته ویې ویل غمیه نور راځه راتلونکي هفتې ته مو د واده ورځ ټاکلې. دا نو بس د پلار زنګ نه وو سم دم د راکیټ وار موږ خو هم پښتانه وو اوس خوبه مي د پلار د بګړۍ عزت ساتی نو له پلار سره مي ومنله چې سمده ان شاالله.

په دوو ورځو کي مي خپل کارونه سره ایسته او دوري کړل د شورتې

(c) ketabton.com: The Digital Library

والا وو که څه بلاوي په هغو مي ځان وليدی ترڅو يوه ورځ مي بندي
کړي او بيا مي وطن ته واړوي، واده ته هم درې ورځې پاته وي، زه
يې و بندي خانې ته راوستم ګڼ شمير نور افغانان هم وو ټولو په هغه
فکر راغلې وو چې ما درلود، شپه تيره سوه سباته خو نو زما زړه ډاډه
وو چې نن خو مو ليږي دا ورځ هم ووتل يوه شپه او دوې ورځې پاته
وي اوس مي نو قصد کړی وو بايد چې را رسيدلی وای ټليفونان خو
ټول له همدي پوليسو سره وو، لنډه به يې درته کوم درې مياشتې يې
همدلته بندي کړم نه له کوره زه او نه کور له ماخبر وو، انديښنو او
چورتو پر سر راخيستی وم، واده به څنګه سوی وي؟ کړی به يې وي
او که به راته په طمه وي؟ مور او خويندي به مي پر کوم حال وي؟
وروسته تر دريو مياشتو بنديې تر سرحد را واړولم چې ما هم لس
قدمه پر ځمکه ايښودل يو موټر مي مخ ته ودريدی ټيوټا ماډل موټر
وو درې تنه ډبل ځوانان راکښته سول او زه يې موټر ته پورته کړم،
ذهن مي کار نه کاوی چې دا اوس کومه پيښه ده، د ايران حکومت تر
سرحد درپسي راوښتی، بيابه مي فکر وکړ چې دومره مهم ترهګر خوهم
نه يې غمی يې غمی، سترګي يې راوتړلې او دوه ساعته مزل يې
راباندي وکړ وروسته يې سترګي راخلاسو کړي او په غره کي يې يو

(c) ketabton.com: The Digital Library

غار ته و خیزولم زما د پلار شمیره پیاد وه هغه یې راڅخه و غوښتل
زنګ یې ورسره ووهی ستازوی مې غلا کړل یولک پیسې راوړه زوی
دي زوندی بوزه، د پلار خبري مانه اوریدې خو دلته مې شپه سوه له
شپې میاشت سوه فکر وړی وم پلار خومې دومره پیسې نه لري شاید
فقر وکړي، کوم څوک به یې ورکړي که یا همدا چورتونه وو زه وم او
په غره کې غار وو، دوه وخته ډوډۍ وه د اوداسه اوبه وي او یو څادر
و د لمانځه لپاره بس خلاس.

خو خیر

دوه میاشتې همدلته تیري سوي یو وخت وو چې پلار مې له دوی سره
د نورو قاچاقبرو په واسطه جوړ امد ته رسیدلی وو زماکار خلاس سو
د نیمروز په بازار کې ما او پلار سره یوځای سو، نور مې خبرو او
هرڅه ته تر وس تیره وه موټر ته وختلو تر دا مان ولسوالي چې وتلو لږ
پر حال سوم، ځان ته مې وکتل وچ کلک ډنګر، سترې، تور مخ،
شونډې پرې، خیرن کالي او مریضې داسې کړی وم لکه یو اسکلیټ
بس نور څه نه وو پلارته مې وویل:

واده او مراسیم مو پخیر سوه، پلار مې هم وویل هو خو کاش چې
بیخي مو کوزده لانه وای درته کړې، سړک هم سم نه وو څو ساعته

(c) ketabton.com: The Digital Library

وروسته کورته ورسیدو د مور، خویندو وروڼو او کلیوالو خوشحالي ماته هم لږ همت راکړ او شکر مي وکاږی چې دومره غمخوران خو لرم. اوس نو زه هم دردو وزلی وم لږ مي خپلې خونې ته زړه ور کشیدی چې وګورم څه وړ میرمن مي ده او څه وړ خوند کوي واده.
مور مي ویل بچیه ستړی یې، مریض یې بدخابه هم یې ولاړسه وختي پریوزه، خبره یې دیما پر زره وه خو په خوله مي نه ویل ولاړم او د خونې په وره کي مي اول قدم کیښود دا وخت نو زما د واده له ورځې تقریباً ٦ میاشتې شا او خوا تیري سوي وي، کوټې ته په بسم الله ننوتم میرمن مي ناسته وه لکه عادي د کور ښځه نه نوي جامي وي، نه پایزیب وو، نه میخک او نه سپیده وه، حیران سوم دې خوباید نن د واده شپه جوړه کړي وای چې وررنژدې سوم انسانان ټول کمزوري پیداسوي زه هم شرمیدم او دا هم خو خیر انسان اول د میرمني پر مخ مینیږي او وروسته ورسره مینه کوي خو چې مخ مي ور لوڅ کړ شاته مي وکتل د پښتنو یو رواج دی چې زوم ته په اوله شپه مور یا خوندي د دروازې تر شاه پټیږي چې عکسالعمل یې وګوري او زړه یې پرې ښه شي دوی هم مناسبات پرځای کول ملامتې نه وي.
مخ چې مي ولیدی پوه سوم چې د عمرونه زړه یې راته غوښتې، اخ

(c) ketabton.com: The Digital Library

ربه، زموږ کوم مسؤليت چې د پلار پر اوږو وو يو يې هم سم نه دی ترسره کړی، نوم مي غمی دی، تعليم مي نه دی کړی او واده هم د کليوالو په خوښه راته سوی دانو اوس کومه زمانه ده، هغه زما سترې، زما هوس، زما مصرف زما ارامان هرڅه له خاورو سره خاوري سول اوږد و غځيدم ځان مي پر خوب او سترپا واچوې له ځان سره مي وويل چې هرڅه وکړي بد رنګې دي د پلار ده ارام اوسه پر زړه يې تيروه غميه.

خو لنډه داچې د واده په ټول خوند نه يم پوه سوی او نه مي هم ترې اولاد سوی خوبس ما د پلار او کور لپاره ژوند کاوی ما ددوی زړونه او حيثت ساتی هغه چې خبريدم پر ما عمر تير وو.

کيسه يې ډيره غمجنه وه ماهم په همدې خبره ورسره پای ته ورسوله چې ، ته ملامت نه يې د ميرمنې يا خاوند ټاکل د هر انسان هغه ځانګړی حق او حريم دی چې حتآ مور او پلار لا پکښې فقط د نظر حق لري، خو پښتون په ايران کې وي دلته يې ورته واده هم کړی وي، د افغانانو ژوند هم لکه وچه پاڼه د باد په خوښه مخته ځي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

غمی کاکا ملامت نه وو، بس د نوم په سر کې یې د غم توري اول وو. ولاړ سوم کاکا ته مې چای ور واچولې او کاکا هم تر چایو مخته یو له نسواربوتل څخه په دوو ګوتو نسوار راواخیستل اول یې سږمو ته ونیول ځان یې پرې ښه و پرچوی وروسته یې یوبل نامې نسوار وخولې ته واچوی خوله یې پرې قلف کړغ او سر یې بالښت ورکړ، ماهم خبرې و نه غځولې یو ګړی یې باید ارام کړی وای.

ښه کار نه خپریږي!

غمې کاکا وروسته بیا په خبرو پیل وکړ:

هیریږي مې نه زما د واده دویم کال وو په کلي یوځوان له بیکارۍ او غریبۍ څخه د یو شخص له جېب څخه غلا کړې وه، چې کله پرې و اثبات سوه نور پر ځوان ژوند حرام سو، د ځوان پلار دغله په پلار، ځوان په غله، د ځوان د کورنۍ غړي هم دده دغلا په نوم تورن سول، ټولو ته یې د غله کورنۍ ویله داخو بلکل ناسم چلند دی، رسول ص فرمایلي چې که کو ماښام څوک پر یو بد فعل ولیدی سهار په هغه سترګه مه ورته ګورئ ځکه چې کیدای سي هغه د شپې توبه کښلې وي او ستاسو دا ډول لید بیا ګناه لري خو بس زموږ ملت نو کله سم

(c) ketabton.com: The Digital Library

او روا کار کوي، همیشه په دغسي ناوړه دودو کي دوی غرق وي لکه دا د شیطان وظیفه چې دوی په ټیکه نیولي وي.
ما ورغبرګه کړه، بس د ښه کارونو انعکاس یې کار نه کوي پر بدو خبرو نشرولو نو ټول غښتلي همدا ددې ملت ناکامي ده چې همیشه منفي نظره وي او دا ډول پیښې غواړي ووینې او نشر یې کړي، که هرڅوک د خپلي پوهي او علمیت په اندازه خبري وکړي، نو دلته به د ډیرو خولې ګنډلې ووینۍ؛ ځکه هغوی په صحي او اصلاحي توګه د یوه حرف ویلو توان هم نه لري، خو اوس یې په ګڼه ګوڼه کي خپل ځان ورګډ کړی.

د افغانانو ناروغې!

خیر غمي کاکا هم دومره ډیره دمه زړه نه غوښتل خبرو ته یې موقع لټوله ماهم فرصت ورکړ چې پیل یې کړي.

په وطن کي مو ځیني لا دا سي پیښې هم کیدي چې د کورنۍ یو یا څوتنه به د لوږې له لاسه مړه سو، سهار به یې د کلي خان په ختم کي پسونه حلال کړل، وینې به یې توی کړي او نسونه به یې ماړه کړل، خو هیچا هم دا فکر نه کاوه چې نن کوم پسونه تاسو د کاذبې همدرۍ په

(c) ketabton.com: The Digital Library

موخه حلالوئ که مو پرون ددې نیمایې مرسته له همدې کورنۍ سره کړې وای نن به یې همدا حالت نه وو، دلته ډیر دغسي دي، زما ښه پیاد سي تربوران هم له یو بل سره دغسي نه کوي لکه د نن زمانې افغانان.

د افغانانو تر ناروغې زیات افغانستان ناروغه دی، چې ترڅو د افغانستان حالت سم سوی نه وي، د افغانانو حالت نه سمیږي، ترافیک خپله قانون ماتوي، قانون جوړونکي قانون ماتوي، پولیس خو بیخي قانون پیژني هم نه، په ښار کي ټولو یو سرګردانه حالت جوړ کړی.
زموږ ناروغي زموږ کمزوري ده، زموږ ناروغي زموږ بدمرغي ده، زموږ ناروغي پردیو ته جاسوسي ده.
ښه مي پیاد کیږي دیموږ په کلي کي یو دوه ځوانان د لوبو کولو پر مهال په جنګ سره واوښتل دوی د لوبو او خوشحالي کولو پرسر هم جنجالونه کوي، یو یې په چاقو ووهی زموږ خلک اکثره چاقو په جیب کي ګرزوي دا د غیرت او جګړه مار نښه ده دوی نه پوهیږي چې ترټولو ښه وسله قلم ده او ښه سرمایه کتاب دی، دوی ته یې نوڅوک ور وښیې ټول غریبان دي، هغه یوځوان یې لږ زخمي کړ دونه نه وو خوږ یوازي یې د لاس پوست وا وښتی وروسته مو کتل ټول لوی لوی

(c) ketabton.com: The Digital Library

سړي وو د ماشومانو پر سر یې جنجال سره شروع کړ ددې پر ځای چې روغه سره وکړي او یوله بل څخه بخښنه وغواړي نور یې هم جنګ تیز کړ خو خیر په یوه طرف کي یې دا یو په چاقو وهل سوی ځوان زیات خوږ سو جنګ خلاس سو، وروسته خلکو فیصله وکړه چې د چاقو وار کوونکی ملامت دی نور یې هغوی ته وویل چې په مرکه ورسئ او پور ور وړئ یوه ورځ وروسته دوی همداسي وکړل د معمول سره سم یې پنځوس زره کالداري، یو پسه او شل سپینږیري وروستل هغوی ورته اجازه نه ورکول ځکه ویل یې چې زموږ هلک زیات خوږ دی اوس مو وړې پاکستان ته ترڅو یې د صحت حالت مالوم سي بیابه خبري کوو ددوی خبري ډیري له درد او نفرت څخه ډکي ښکاریدې زما هغه ورځ پیاد وه چې هلک ډیر لږ خوږ وو حال داچي د پاکستان پرځای یې په یو کلېواله دواخانه کي هم ګزاره کیدله خو دوی سملاسي داسي کول دوی د خپل زخمي پر سر پیسو اخیستلو ته لار جوړوله، دوی د نفرت، جنګ او بدبینۍ سرو لمبو وهلي وو اخیر یې یوه میاشت وروسته په دوه لکه کالداري جوړه وکړه د مرکې پسه یې هم واخیستی او جوړه یې وکړه اخیر یې هم خپل هدف ترلاسه کړ خو د نورو په زهیرولو او ستړي کولو سره.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا زموږ د خلکو کمزوري ده، ددوی غیري ټولنیز او بشري کمزورتیا زموږ ټولنه تر خاورو لاندي کړي ده.

غمي کاکا دچایو ګېلاس یې خالي کړ او د ګېلاس پر سر یې لاس د بس په بڼه کیښود پوه شوم چې نور د چایو خوړلو علاقه نه لري، پښې یې و غزولي لږ یې بالاښت ته څنګ ورایله کړ د سهار اذان ته دري ساعته وخت پاتي وو دا وخت د مجلس لپاره ښه کافي وو خو که موافقه وسي، غمي کاکا ته مي وویل چې ویدیږې او که مجلس کوي ویې ویل یایا نن به د سهار لمونځ په ویښه کوو نور وخت مو یوه سترګه ویده او بله ویښه وي بس لمونځ وکو نه موږ پرې پوه سو او نه یې په ښه توګه دا فرض ترسره کړو نن یې وخت دی چې په روڼو سترګو لمونځ وکړم، ماهم بغیر له دلیله ومنلغ او د هو په بڼه مي سر وښوروی.

زموږ ټولنه او خرافات!

غمي کاکا ته بیا د موضوع چانس په لاس ورغلی دستي یې بحث پیل کړ.

زموږ ټولنه همیشه د ستونزي تل ته د رسیدو پرځای د ستونزي په منځ

(c) ketabton.com: The Digital Library

او یا پای کي د هغې په حل پسي ګرزي، خدای ج هرڅه امکانات، لار او لیکه په لاس ورکړي خو پر هغه لار نه ځي دا ددوی بدبختي ده، ددې ملت افراد یو هم له مور او پلار څخه دعا نه اخلې خو د مسجد له ملا څخه دعا غواړي، د ملا صیب په پښو کي سر ږدي، د هغه له ویري هرڅه پریږدي مګر د الله ج ویره هیڅکله نه محسوسوي، جادو، کوډي او تعویزان خو پر ملایانو پور دي، دوی هم ښه په نره پیسې پري اخلي، د یوه کور ورخراب کړي د بل دا ور شین چمن کړي، یوه ته ګوته ور رنګ کړي غل یا مجریم په ووینې او بل ته بیا په هګۍ کي کوډي ورپیدا کړي مصرف یې یو پسه یا یو وزګوړی سي، دوی خپل پلرونه او میندې هیري کړي دي چې ترې دعا واخلي، دوی خپله قبله هیره کړي وي چې ورته لاس لپه کړي دوی خپل رب ج دومره نه یادوي ځومره چې د مسجد ملا اکا یادوي، د هغه ډیر تعظیم کوي حتا سر یې د نس تر منځه را ورسیږي، ملا اکا که نو په شي خبر وو یانه بس سپینه بګړۍ، توره غټه ږیره او د مسجد محراب د هرڅه معیار دی، همدا ملت که د خپل مور او پلار مشر ورور احترام، عزت او امر منونکي و اوسي بیا به نه ملااکا ته وخت پاته سي او نه هم د ملا اکا و تعویضي ته، ملا اکا دین او سیاست جلا ګڼې یا به دین پالې یا

(c) ketabton.com: The Digital Library

سياست ددواړو ګډول کفر دی، حال داچې سياست او دين سره ګډ دي، ددوی بيل والی د سيکولرانو کار دی، رسول الله ص تر ټولو ښه سياستپوه او سياستمدار وو، هغه هر اسلامي امر او ارشادات د يو ښه سياست په واسطه تطبيقول.

ما ور غبرګه کړه چې هو کاکا موږ هميشه په يو غلط ادرس پسې يو تر هغه وخته چې تر کړنګ ولويږو، هرڅه غواړو په خپله تجربه کړو د نورو له تجربو هيڅ درس نه اخلو اخير هم دا خپل ژوند په تجربو راباندي تير سي، ملايان که په سياست کي شراکت وکړي ټولې چارې به ښايسته سي ځکه سياست د اسلام له نظره د اصلاح او ښايسته کولو په معنا راغلی، موږ اوس په يو نړيوال کلي کي ژوند کوي اړتيا ده چې هغوی زموږ له اعمالو او افعالو څخه متاثره کړو نه متنفيره، موږ بايد هغوی په دې و پوهوو چې د اسلام مبارک دين يعني څه؟ موږ بايد د هغوی توجه راجلب کړو همداسي مي خبري پسي و غزولي خو لږ پوه سوم چې خوب راباندي غلبه کوي کاکا ته مي وويل چې ويده به سو سهار له لمانځه وروسته به ترچاي خوړلو وظيفه وکړي او وروسته به مجلس وکړو ښارته به هم ووزو او وبه ګرزيږو کاکا هم بغير له مخالفته ومنله ويده سو کاکا ته مي تر سر پورته د اوبو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګېلاس او منګی کیښود زه هم ترې ولاړم.

سهار لمانځه ته مي پرې ږغ وکړ چې پاڅه کاکا د لمانځه وخت دی فکر مي نه کاوه بس لکه شل کلن ځوان داسي په قوت راپورته سو اودس يې وکړ مسجد مو د کورځنګ ته نژدې وو ولاړ په ملا اکا پسي ودريدلو لمنځونه مو وکړل چې دعا ته مو لاس پورته کول ملا اکا په نصيحت پيل وکړ موږ هم ملاوي ديوال ته ورکړې چا چې به کار درلود يا به هم ددوی په خپل فکر عالمان وو ووتل او کورو ته يې ځانونه رسول غوښتل.

د لور ارزښت!

ملا اکا تر لنډ تلاوت وروسته په پښتو خبري پيل کړي:

قدمندو ناستو حاضرينو نن پر څو موضوعاتو خبري کوم چې اوله له هغو څخه يې د لور او زوی موضوع ده.

ای مسلمانانو تاسو د جهالت دور ته تلونکي ياست، تاسو د مکې د مشريکينو عملونه ترسره کوئ، تاسو مو خپلې لوراني د بدبختې سبب ګڼئ او زامن د سيالداري سبب ګڼئ، په تاسو کي څوک ولي د خدای دی چې دا امرونه راوړئ او په زړونو خبر ياست؟ د جهالت دور درپياد

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړېږ په هغه وخت کي به مشرکینو خپلې لوراني ژوندی ښخولې، د لورانو په پیداکیدو سره به شپه او ورځ له کوره نه راوتل ځکه دوی به دا شرم ګڼی، دوی به خپلې لوراني د بدبختۍ سبب ګڼلې هغه به یې ژوندۍ ښخولې او یا به یې په بدو کي ورکولې تاسو ته خو اسلام په دې اړه خبر درکړی چې تاسو له خپل شر او خیر څخه نه یاست خبر تاسو که زوی بختور ګڼئ نو هغه زوی به تاسو بدبخته کړي او هغه لور چې تاسو یې بدبخته ګڼئ هغه به ستاسو کور ته ښکلا ورکړي، نظم به ورکړي، نظافت به یې وکړي، د یوبل کس نیمګړی ایمان به پوره کړي، د پلار خدمت به وکړي د ورور عزت به وکړي ایا تاسو له خپلو اولادونو ډیر رنځ وړئ که له خپلو لورانو؟ ښکاره ده د دلورانو په تناسب هر یو له خپل بې تربیې زوی څخه رنځ وړئ، نن چې د چا لور پیداسي په کلي کي مخ نه لري، په کور کي هم یو اوبل نوم ورته اخلې حتا د ښځي په نوم یې نوموي ولي ځکه چې ده زوی نده راوړی، ایا د زوی راوړل نارینه توب او د لور دا ښځي توب دی؟ تاسو پرخپلو ایمانونو و ویریږئ، اولادونه مو که ښځینه وي که نارینه د الله ج له طرفه یو ښایسته ډالۍ ده ویې منئ، مننه یې وکړئ او پالنه یې وکړئ. لور د رحمت سرچینه ده، لور د همت ډکه اینه ده، تاسو مو د لورانو په

(c) ketabton.com: The Digital Library

دسمال او واده کي څومره نارې وهئ اه مصرف وسو، اه ميلمانه زيات مه راغواړئ اه ډير رش مه جوړوئ مازي يې په پرده کي وباسئ اه ډير شيان مه پخوئ خو د زوی په واده کې چې مو ښه عالی درجه ډوډۍ د ټول ښار ځوانان، لوکس موټران او ښه هنرمندان نه وي راغوښتې خوب نه درځي ايا همدا د لور او زوی ترمنځ د حقوقو ساتل دي؟ ايا تاسو هم ځانو ته نارينه واياست؟ تاسو هم کله له لورانو څخه د متقابل چلند هيله لرئ؟ بياهم چې موږ سره کښينو يو اوبل ته وايو ولا چې بس دالور مي يوځای خوندي کړي وای وخت د پټنو دی ايا کله مو هم د خپل زوی پر سترګو برغولی ور ايښی؟ تاسو د خپل زوی لار څارلې چې هغه څه کوي؟ د خپل زوی غم ور وخورئ چې نور ترې په امن سي د لور سر ته مه کښينئ چې ولور به يې وخورئ، د ښاديو په مراسيمو کي خو ټولو نارينه وو ته اول درجه بوټ، کالي، صدرۍ او خولۍ ور رانيسئ خو د لور مو ټول مصرف زر کالداري وي ايا همدا مو بس نده چې لور ستاسو لپاره څومره قربانې ورکړي؟ تاسو د خپلي لور د زړو بوټو او کالو شکايت اوريدلی؟ خو زامن هره ورځ پر هره دروازه تاسو ته ولاړ وي او د نويو شيانو غوښتنه کوي، همدا د لور ارزښت دی، همدا د لور ګرانښت دی، انجونې د کورنو ښايست دی،

(c) ketabton.com: The Digital Library

بغير له ښځو کور ذندان دی، انجوني مه رټېږ، بدي يې مه ګڼېږ، هغوی وپالېږ، مينه ورکړېږ، حق يې ورکړېږ، د کوژدې لپاره يې ورته مناسب ځای وټاکېږ نظر يې واخلېږ، په ښه شان او شوکت سره يې له کوره رخصت کړېږ، هر وخت يې پوښتنه کوېږ، مه پرېږدېږ چې ستاسو څخه يې زړه ازار سي، پرېږدېږ هغه د کفارو د وخت عادتونه او رواجونه. ملا اکا اوله موضوع پای ته ورسوله خدای شته ماته يې خبرو ډير خوند راکړ ځکه هغه ځای يې و ګراوه چې کاه يې کوله نور وختونه به له ښو او بدو کولو څخه منع کيدو نور به شی نه وو نن همدې خبرو ډير خوند راکړ په طمعه وم چې دويمه موضوع به د چيشې وي غمي کاکا ته مي د سترکو تر کونجو وکتل خبرو يې ښه خوند ورکړی وو ځکه ملا يه نوره هم ديوال ته ټينګه کړه و پوهيدم چې د ژر وتلو تکل نه لري.

ښه کورنۍ!

ملا اکا بيا په خبرو پيل وکړ دا مقدمه يې په کورنۍ، ښځو او حقوقو شروع کړه، بيان يې پيل کړ اول يې د ښځو د حقوقو په اړه وويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

حاضرینو مسلمانانو ښه کورنۍ د ښه ټولنې لپاره مقدمه ده او ددې مقدمې سر ټکي خاوند او میرمنه دي، تاسو فکر وکړئ چې تاسو ددې ټولنې مقدمه څه ډول پیلوئ ښه او که بده ؟

له مېرمنو سره مو د ملګرو په څیر ګزاره وکړئ د سیالانو په څیر نه، اکثره خاوندان خپلي ښځي تر ټولو لوي سیالاني د ځان ګڼې دا ډیره بده ده ځکه هیڅکله یو سیال خپل بل سیال ته خپل د بدن اندامونه نه ور ښکاروي نو دا ښځه مو څنګه سیاله سوه؟ دا یو غلطه مفکوره ده چې له وختونو راهیسې زموږ په ټولنه کي رواج سوي او د ټولو خلکو ګډ خوږ ژوند یې ور بدرنګه کړی دی.

مېرمني مو خپلي ملګري وګڼئ، دهغوی وریښتان هره ورځ مه ورشکوئ، وهل او ټکول مه کوئ ځکه وهل د حیوانانو لپاره دي، انسانان خو په خبره پوهیږي، میرمنې مو د کورنۍ چارسمبالي دي، د ورځي د ستړیا زور مو تر دوی مه کاږئ، میرمنې مو معصومي دي، خندا ورسره وکړئ کمیږي نه، د ورځنیو چارو پوښتنه یې وکړئ تر څو دوی ته د مالیکت احساس پیداسي، میرمنې مو د مزدورانو په څیر مه کاروئ، کار به درته وکړي سمده خو تاسو هم ورسره د بشر په څیر کړه وړه وکړئ نه د حیوان.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زامن مو هم د کورنۍ برخه و ګڼۍ تعلیم وربانديي وکړۍ، ساتنه او پالنه يې وکړۍ، څارنه يې وکړۍ، له بېځایه ګرزیدو يې را وګرزوۍ، د نظافت خیال يې وساتي خیرن انسان ټولنه چټلوي، په کوټه کي له میلمنو سره د ناستې اصول ور وښیاست، کورنۍ او ټولنیزه تربیه ورکړۍ، ټولو ته مساوي حقوق ورکړۍ، اولادونه پر والدینو د ښه نوم، تعلیم او کوژدې حق لري هر پلار چې همدا درې حقه ادا کړل خپل خدای مسولیت يې تر سره کړ، اولادونو ته مو د مشرانو په مخ کي د خبرو کولو څخه پرهیز کول ور وښیاست، دوی ته د انساني برخورد کولو په اړه وواياست، د صداقت له مکتبه يې فارغه کړۍ، منافقت مه ور ښیاست، د اخلاقو په بهترین مرکز کي داخله ورته وکړۍ، همدا ستاسو اولادونه ستاسو شملې دي مه پرېږدۍ چې شملې مو پرځمکه و غورځيږي.

په لورانو مو تعلیم وکړۍ، ځکه یو با تعلیمه مېرمن یو تعلیم یافته کورنۍ رامنځ ته کوي، لورانې مو د خپل زړه برخه و ګڼۍ او ددوی په خوښه ځای يې د ژوند شریک وټاکۍ، لکه پسونه چې په ګنج کي ناخبره کس ته په پیسو ورکوي تاسو مو لورانې په دې شکل سره مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکوئ، څنګه چې مو د زامنو لپاره ښه ځای ګورئ همداسي مو د لورانو لپاره مه ښه ځای وګورئ.

د لورانو او خويندو په روزلو کي ثوابونه دي، ځکه چې ډيری خلک زامن تر لورانو ښه ګڼې په همدې خاطر الله ج دي لور او خور تربيت کوونکو ته د ډيرو اجرونو خبر ور کړی، دويم دليل يې دادی چې مخکي تراسلام به لورانو ته په نه او بده سترګه کتل کيده ځکه ورته الله ج ډير اهميت ورکړی او رحمت يې بللی.

الله ج به په ورځ د قيامت له همدې مړې نجلۍ څخه پوښتنه وکړي او وبه فرمايې چې ته يې په کوم جرم مړه کړي يې ؟

هغه وخت چې اسلام نه وو راغلی پر هر کس چې به يې د لور د زيږون زيری وکړ مخ به يې تک تور وا وښتی ځکه ډير د شرم کار ورته ښکاريده.

که به يې مړه هم نه کړه نو په کور کي به يې وساتله چې کله به لويه سوه خرڅه به يې کړه لکه دا اوس او حق به يې هم نه ورکاوه‌لکه په اوس وخت کي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا اوس چې موږ داسي در بدره یو، ټوک ټوک یو، پښه مو ځمکي ته نه ورځي، دا غټي نافرمانۍ او سر کښۍ په موږ کي سته ځکه موږ لور ته د انسان په سترګه نه ګورو، په میراث کي برخه نه ورکوو، چې کله لویه سي خرڅه یې کړو، چې کونډه سي دخسرکورنۍ یې په واک کي واخلي وای دا زموږ کونډه ده.

دا ټول رواجونه د جاهلیت د زمانې دي، نو ځکه نبي ع ص په خپلو ارشاداتو کي یادونه کړي چې د نجلۍ په تربیت کي ډېر ثوابونه سته.

رسول الله ص فرمایلي: که د یو سړي درې لورانې وي، اویایې درې خویندي وي، یاهم دوې دوې وي، ده نیکي وکړه له دوی سره په ملګرتیا کي، داسي ملګرتیا چې ښه یې وساتلې او ښه یې وپاللې نفقه، جامه، د اوسیدو ځای او تربیت یې وکړ، ددې ترڅنګ ورسره تر همدې زیاته نیکي هم وکړي ښه جامې، ښه خو اک ښه پالنه یې وکړي او له الله ج و ویریږي ددوی په مقابل کي الله ج به په همدې بدله کي ورته جنت ورکړي.

تاسو فکر وکړئ د حدیث شریف په مفهوم ځانونه پوه کړئ تاسو دخپلو لورانو او خویندو حق حقوق ورکړئ ترهغه یې هم زیاته ښه پالنه وکړئ

(c) ketabton.com: The Digital Library

تاسو ته به يې په مقابل کي جنت درکړل سي ايا تر دې هم بله بهتره لاره وينئ.

ځنګه چې ملا اکا و فرمايل ډيري پرځای او دنن د اړتيا وړ موضوعات يې را و سپړل، زموږ ټولنه همدا بد رواجونه لري، نارينه هغه دی چې سهار او ماښام خپله مېرمن ووهي، لس اولادونه و زيږوي ښوونه او روزنه يې نه وي، رزق پر الله ج پور ګڼې خو خپله هيڅ نه کوي، اولادونو که يې ټوله ټولنه شريره کړي وي او يا يې نيم کلی په جنګ اچولی وي د زامنو ملامتي نه مني بس دا دالله ج له لوري ګڼې چې د هغه خوښه وه، له بده مرغه بايد ووايم چې دوی ټول سپين چرګان دي چې په سر سايه کي يې خلک ملايانو ته ورکوي، دوی هيڅ ګنا نه وي کړي.

غمي کاکا ته مي فکر سو دواړه سترګې يې په ملا صاحب کي ښخي کړي وي، انتظار وو چې دا وار به کومه داسي اړينه موضوع را وسپړي چې د زړه غوټې مي پري خلاسي او غم يې سپک سي، ما همداسي د سترګو ترکونجو ورکتل خو ده زما لور ته هيڅ فکر نه کاوه يايې هم بلکل فکر دلته وو لانه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملا اکا بیا په خبرو پیل وکړ یو او نیم کسان وتل تر ډیره دوی یې ځوانان وو، دوی فکر کوي دین د زړو لپاره دی او موږ په هر تاله پوره یو ددین او محراب خبري باید یوازي سپینږیري واوري، او سپینږیرو هم تر ډیره ژوند ددوی په څیر تیر کړی وي اوس غواړي ددین لار و نیسي، خیر موږ یې څه کوو، را ځو د ملا اکا خبرو ته غوږ نیسو او څه ترې زده کوو او یا عبرت ترې اخلو.

مکتب که مدرسه!

دا ځل ملا اکا خبره د مدرسې او مکتب تر عنوان لاندي را پیل کړه زړه مي بړغ را وکړ چې اوس نو له غمي کاکا سره ځان ورته ټینګ کړه ځکه زه پوهیدم چې په همدې موضوع کي بیا له افراط او تفریط څخه استفاده کیږي او زموږ ټوله خواري به اوس په یوه دقیقه کي په اوبو لاهو کړي نه یوازي دا بلکې یو څه ناڅه به زموږ پر شخصیت هم و موښلوي ځکه د نن سبا ټوله ستونزه دوی عصري علوم یادوي خو بیا هم پر زړه مي لویه ډبره کېښوده او په زړه نازړه مي ځان ته همت ورکاوه چې راځه خیر دی ستونزه نسته.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملا اکا غاړې تازه کړې او ویې ویل: زموږ ستونزه زموږ غریبې نه بلکې ناپوهي ده، زموږ جهالت او سرکښي ده، یو بل نه منل دي او تر ټولو زیات افراطیت دی چې موږ یې د ځمکې تل ته اچولي یو، مکتب او مدرسه دواړه د علم ترلاسه کولو مرکزونه دي، د جهل ماتولو سنګرونه دي، دوی د یوه پلار دوه اولادونه دي د دواړو ساتنه، پالنه او حفاظت زموږ دیني مسولیت او سپیڅلی رسالت دی، هر هغه ځای چې پکښې د جهالت په وړاندې مبارزه کیږي مقدس ځای دی هغه که مدسه وي، مکتب یا کوم بل ځای، د دوی ترمنځ توپیري چلند ناسم فکر دی، دوی د زده کړو مرکزونه دي، زده کوونکي یې سره وروڼه دي، ښوونکي یې ملګري دي، دوه ماشومان له یوه کوره دواړو ادرسونو ته مراجعه کوي ایا دوی یو بل سره باید دښمنان سي؟

ملا اکا دمه کوله ما ژر د فکر څراغ بل کړ، رښا ته مې وکتل ځلیده، نن ډیره ښایسته وه، ارمان یې پوره وو، نن ورته په ښه سترګه کتل سوي وو، نن د مدرسې مشر ورته د جهالت په وړاندې د مبارز نوم ورکړی وو ولې به په ځان نه وو غره، د ملا اکا په اړه مې لید بدل سو، ملا اکا منځلاری مخته تلی، باید چې همداسې یې کړې وای ځکه اسلام خپله د اساني دین دی، منځلاری اوسیدل یې غوښتنه ده ملا اکا ملامت نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

وو خپل مسولیت یې ترسره کاوه، ملامت موږ وو چې هر سپین کالي ته د ملا په سترګه ګورو، ملامت موږ یو چې خپل علم ته د تقویې دوا نه ورکوو، فکر کولو ته مي رخصت ورکړ ځکه ملا اکا انوار را ورول باید چې ترې لاندي درېدلای وای.

ملا اکا د اوسني زمانې سره مزل کول د دیني او عصري زده کړو په ترسره کولو سره بریالی و ګڼی بغیر له دوی ځخه یې همدا مزل نیمګړی او ناکام و باله، باید چې همداسي یې ویلي وای ځکه موږ باید د الله ج دین او ارزښتونه یې تر نورو ورسوو، نورو ته د رسیدو لپآره موږ باید د عصري نړۍ اصول زده کړي وای.

ملا اکا په تونده لهجه او لوړ اواز سره وویل: تاسو حاضرینو تر اوسه خپل مسولیت په همدې برخه کي نه دی ترسره کړی، تاسو هر یو دوه اولاده لرئ یو مو مدرسې ته استوئ دویم مکتب ته خو ددوی ترمنځ اړیکو باندي هیڅکه تاسو له دوی سره خبري نه دي کړې، ایا تاسو ددوی دواړو ترمنځ کله هم اتفاق کړی؟ یایایا بس ټول مسولیت زموږ تر محرابه را زغلوئ، تاسو خو هم په دې برخه کي خپل رسالت ترسره کړئ، عصري زده کړي له دیني زده کړو سره لازمې او ملزومي دي، په لورانو مو تعلیم وکړئ هغوی هم د تعلیم حق لري، حضرت عایشې رض

(c) ketabton.com: The Digital Library

هم علم حاصل کړی، دا ددوی حق دی ایا تاسو دا لازمه ګڼئ چې ستاسو د مېرمنې عملیات یا صحت کتنه نارینه ډاکتر وکړي؟ یایا ټول همدا وایاست نو بیا ولي په لورانو تعلیم نه کوئ؟

لورانو ته مو هم د تعلیم زمینه مساعده کړئ موږ یې خلاف نه یو ولي؛ په یو اسلامي چاپیریال کي د ښځینه ښوونکو له لوري باید وسي، اولادونو ته مو هم نصیحت وکړئ چې د مکتب نجونې مه رټېئ، هغوی ته په لارو او کوڅو کي پاکټونه مه غورځوئ، په صنف کي پر تخته او دیوال ورته په خپلو نومونو شمیرې مه ځړوئ، دوی هم ستاسو خوندي دي، د تعلیم چاپیریال یې ورته خوندي وساتئ ترڅو دی هم په ډاډه زړه تعلیم وکړي.

ملا اکا یوه بله موضوع هم په لنډو ټکو را وسپړله یو دم یې اواز وکړ او ویې ویل:

ایا پوهیږئ چې ښه مسلمان څوک دی؟ تاسو تر ننه له ځان څخه همدا پوښتنه کړې؟ که مونه وي کړې نو نن یې زه درته وایم چې ښه مسلمان څوک دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له خوږ نبي رسول الله صلی الله علیه وسلم څخه یو چا پوښتنه وکړه چې ای د الله ج پیغمبره کوم اسلام ښه اسلام دی او کوم مسلمان ښه مسلمان دی؟
نبي علیه ص جواب ورکوي چې هغه سړی ښه مسلمان دی چې نور مسلمانان یې له لاس او ژبې څخه په امن کي وي.

دده له لاس او ژبې څخه ځوک نه ویریږي چې غلط عمل به پرې ترسره کړي، په ژبه به غلطه خبر وکړي، په ژبه به غیبت، ښکنځل، بحتان، چغلګري او فحشا نه خپروي.
په یوبل حدیث شریف زموږ خوږ نبي رسول الله ص فرمایې: په تاسو کي ترټولو غوره هغه ځوک دی چې نورو ته خیر رسوي.

ښه مسلمان د ضرر نه رسولو ترڅنګ باید نورو ته ګټه هم ورسوي ترڅو بهتره مسلمان و اوسي.

که چیري یو کس په لاس او ژبه خلکو ته ضرر رسوي، داسي سړی نه یوازي دا چي په خپله بد سړی ده بلکي د خلکو د اوږو بار ګرزي، په ځمکه کي فساد خپروي، غلاوي زیاتیږي لکه دا اوس، حکومت فاسد سي، رشوت زیات سي، اداري نظام له منځه ولاړ سي، د کورونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

امنیت خراب سي، دخلکو ترمنځ د باور فضا له منځه ځي، دا حالت ځکه راځي چې خلک بد عملونه ترسره کوي نبي علیه ص فرمایې : ستاسو عملونه به پر تاسو حاکمان وي.

که موږ وغواړو چې ښه مسلمانان و اوسو نو باید له لاس او ژبې څخه مو نور په امان کي اوسي، غیبت، تهمت، شیطانت، چغلګري او داسي نور ناوړه عملونه باید په ژبه ترسره نه کړي لکه همدانن چې د خلکو ورځنی کار ګرزیدلی. په لاس سره هم باید نور مسلمانان ازار نه کړو، غلا، وهل، بده لاره، خیانت او فساد باید و نه کړو. و من الله توفیق.

ملا اکا خبري نوري اوږدې نه کړي خو زما فکر وو چې باید تر غرمې خو یې سپیکر نه وای بند کړی او له ځایه نه وای ولاړ سوی، خوند یې راکړ ځکه منځلاری وو، سخت دریځه نه وو، د اوسني عصر په ټولو بتېانو یې سر خلاسیده او په زخمونو یې ملهم لګول، غمي کاکا ته مي فکر سو سر یې د ناخوښې په ښه و ښوروی داسي چې ولي یې نصیحت بند کړ ده ته یې هم خوند ورکړی وو، غمي کاکا جېب ته لاس ور اوږد کړ د نسوارو بوتل یې را وکیښ پر خالي نس یې ښه نازدانه نسوار ور ایله کړ خوله یې پر بنده کړه ما ورغبرګه کړه کاکا څنګه دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوښه چې د سهار پر چایو ملا اکا هم له ځان سره ملګری کړو و یې خندل ویې ویل تانو د خیر په کار کې مشوره لیدلې وي مازي یې را دعوت کړه.

ملا اکا ته نژدې ورغلم ماول څنکه ملا اکا چې چای زموږ سره نوش کړې ویې ویل سمده زه هم یوازي یم خبره اوکې سوه ملا اکا خپل کور ته ننوتی زه او کاکا کوټې ته راغلو کاکا ننوتی کوټې ته زه د کور پر دروازه راننوتم د چایو او ناشتې اډر مې ورکړ راغلم کوټې ته کاکا هم ځنګ اچولی وو ور سره کېناستم وخت لا نه وو وتلی ملا اکا غاړې تازه کړې و یې ټوخل او د کوټې پر دروازه راننوتی.

ملا اکا منځلاری دیني عالم دی، خبرو او نصیحت یې ډېر تاثیر درلود موږ هم د چایو څښلو بلنه ورکړه ترڅو د غمي کاکا ترڅنګ د ملا اکا له ارشاداتو هم ځانونه خبر کړو، ملا اکا په تنه پوخ ولي په عمر خام وو، ځان یې ښه ساتلی وو، ملایان همداسي کوي ځانونه ښه ساتي سکوت مو مات کړ پوښتنه موسره وکړه غمی کاکا مي ورته معریفې

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړ، ګېلې مي هم ورته وکړي او دوی دواړو ته مي د بحث پیلولو لپاره مقدمه ور وکړه او ما غوږ ورته ونیوی.

غمی کاکا وار له واره ورته وویل: ملا اکا نصیحت دي ډېر خوږ وو، زما پر زړه ولګیدی، تا هغه څه وویل څه چې د ټولني او خلکو تقاضا وه، د نورو ملایانو په څیر نه وږغیدي چې ښه کوی بد مه کوئ، نه د صحرا د ملایانو په څیر و ږغیدې چې زکات او سر سایه و ملا ته ورکړئ چې هلته یوازي د ځانو غم کوي، ته پر عصري او دیني علومو هم و ږغیدې چې دا د اوسني زمانې ستونزه ده او تا ښه ور خلاسه کړه، د پلار، مور، لور او زامنو پر حساب دي هم خبري وکړي زه دي بیخي متاثره کړم، هلته وخت نه وو بحث ژر ختم سو ښه به وي چې پر ځینو مسایلو همدلته بحث وکړ ما مخکي له دې ځوان سره هم بحث پرې کړی ستا خبره د کاڼې کرښه ده ځکه به ته هم راسره نظر شریک کړي.

ملا اکا وخندل، فکر کوم د ځان په صفت خوشحاله سو، انسانان فطرتآ همداسي وي د ځان ستاینه یې خوښیږي خو کاذبه ستاینه انسان تر وخت مخکي پخوي او لار ترې ورکوي، غمی کاکا هم ملامت نه وو باید د خپل مجلس لپاره یې همداسي کړي وای.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مشرکینو پرقدم تلونکې انسانان!

ملا اکا مقدمه پیل کړه، خوښي يې وښوده او موضوع يې د اوسنۍ زمانې د ستونزو څخه پیل کړه یادونه يې وکړه چې: زموږ خلک هم لکه هغه د مشرکینو د قوم چې وي، افکار او عقاید يې هغوته سوي دي، لاهم پکښې دجهالت نښې نښانې ښکاري، له الله ج سره شریکان نیول سوي، کله د مخلوق صفت الله ج ته ورکړي کله هم د الله ج صفت خپل پیر یا لیوني ته ورکړي.

دمکې مشرکینو رسول الله ص ته وویل چې ته دا دصفا غونډۍ موږ ته سره زر که موږ به ستا نبوت ومنو، دوی فکر کاوه چې که يې همدا غونډۍ راته سره زر کړل موږ به زر واخلو او ولاړ به سو داځای يې ده ته پاته موږ ګټمن يو، خو دوی نه پوهیدو چې دا د خالق غوښتنه ده له مخلوق څخه يې باید طمعه و نه سي، هغه یوازي د الله ج کار دی، د ملایکو او پیریانو کار هم نه دی، دا ستونزه اوس زموږ په ټولنه کي ډیره تر سترګو کیږي د خالق ج صفت خاص دی هغه د زړونو مالک دی په قران کریم کي راغلي چي الله ج د زړونو عالم دی، کله کله يې

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو نبي یا ولي ته د معجزې یا کرامت په سبب داخاصه ورکړي، زموږ خلک بس وایې چې پلانکی قربان یې سم بس چې دا زه ورغلم زما په زړه خبر وو، زما د زړه خبر یې راته وکړه دا شرک دی، دا د الله ج صفت دی بنده ګانو ته یې مه منصبوئ.

شرک الله ج هیچاته نه پرېږدي، که یې خوښه سوه چاته به قتل وبخښي، غلا به وبخښي خو شرک نه بخښي، دا داسي عمل دی چې الله اعلان کړی دی چې زه هیچاته نه ترې ور تیرېږم.

کله کله خالق ته د مخلوق صفت ثابت کړي، کله کله یو لیونی تر غوږ ونیسې چې پلانکی د ښار یا سیمي متصرف دی، نور که هغه هر ډول غل، بدکاره یاربېشرمه وي بس دوی ورته د الله ج صفت وقف کړی وي، دوی وایې چې دا په ځمکه کي د الله ج وزیر، والي، ولسوال، خان یا ملک دی ځکه دوی فکر کوي چې دا هم د یو انساني دولت په څیر پاچاهي ده.

موږ که همدا خبري پر ممبر وکړو هغه ګړی راباندي ټاپې لګوي خو کتابونه نه ګوري چې هلته څه لیکل سوي دي، بس په پټو سترګو قضاوت دی دوی یې کوي، دوی د مذهب ټیکداران ځانونه معریفي کوي،دوی بس پلانکي لیوني یا تش په نامه پیر ته بس ژاړي دعا ترې

(c) ketabton.com: The Digital Library

غواړي، پیسې پر شیندي، کور یې له خپلو ښځو سره کینوي، سر پر ماتوي او ترټولو ورته په لوړ احترام قایل وي.

موږ باید په دې ځانونه پوه کړو چې څه د الله ج صفت دی او څه یې دبنده‌ګانو، د یوسف علیه سلام په وخت کي هغه پیغمبر وو خو باران یې نسوای اورولای دا صفت یوازې د الله ج دی بل چاته یې باید منصب نه کړو، چې کله تږي سو اوبه مو کړو دا الله ج دی، داچې وږي سو ډوډۍ راکړي دا هم الله ج دی، یو پیر او فقیر دا نه سي کولای، دهر غنم په نس کي وړه جوړول الله ج کوي دا له امریکایانو تر فقیرانو هیڅوک نه سي کولای.
مخلوق عاجزه دی، د عاجزي صفت به هیڅکله الله ج ته نه ثابتوئ، خالق خلق کوونکی دی بنده ګانو ته به همدا صفت نه وقفوئ، دلته خو ډیرو د پیسو راټولولو لپاره همدا ترټولو ښه لار پیداکړې، د نفوذ ساحه یې هم پراخه کړي وي خو دوی سر نه خلاسوي چې الله ج ښه حساب کوونکی دی.
له الله ج سره به هیڅکله شریک نه نیسئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملا اکا موضوع پر همدې ځای بس کړه د ګېلاسونو ږغ تر کوټې راورسیدی، هلک پتنوس په لاس کي نیولی وو کوټې ته راننوتی، له ملا اکا سره یې روغبړ هم وکړ بیرته ووتی دستې یې د چایو ترموز او د هګیو کړایې کوټې ته را دننه کړه تر کړایې مخکي د هګیو ښایسته بوی د ټولو تر سږمو ورسیدی خوند یې هم همدا وو، زما حاجي کاکاته فکر نه وو د سترخوان مي هوار کړ ګېلاسوته مي بوره واچوله چاې مي پکښې توی کړي غمي کاکا ته مي د را پورته کیدو په بهانه سر و ښوری هغه هم په ډیر تکلیف ځان سره راپورته کړ په خوراک مو پیل وکړ ملا اکاهم خپل پښتني او انساني اصول پرځای کړل د هګیو د پخولو یې هیڅ ضرورت نه لیده، ویل یې هسي به مو ساده چای ترستوني تیري کړي وای، ما ورغبرګه کړه هغه نوکله پښتون دی چې د مېلمه عزت په مړانه سره ونه کړي، د همدې لپاره یې ګټو چې د خپل سیال او دوست لپاره یې خاورې کړو، قبر ته هیڅوک پیسې نه وړي، دواړو د مننې په دود سرونه و ښورول او په کړایې کي یې ګولې ښخي کړي، زه هم بختور وم منځلاری ملا او وطنپاله صوفي په لاس راغلي ول څومره چې مي ددوی خبري اوریدې هیله او قوت یې راکاوه، موږ باید کار وکړو، د ستونزو له عامله خبریدم، حل لاري مي

(c) ketabton.com: The Digital Library

و پلټلې، د خلکو دود او دوستور مي و پيژندی، د الله ج احکام مي واوريدل نن مي تر نورو ورځو زيات د الله ج ددين په اړه معلومات ترلاسه کړل همدا زما غرور وو، هلک ته مي ور ږغ کړل چې مالګه راواخله هغه هم مالګه راوړه لږ مي پر و دو ړوله خبري را لنډوم حاجي کاکا خو هم له سهاره راهيسې بحث ته اوږه نه وه جوړه کړې اوس يې څه ناڅه غوښتل چې ووايې د ماشوم تر کېناستلو وروسته سمدستي يې پيل په وکړ:

زموږ ماشومان خو تر نهو بجو ويده وي، خيرن چټل کالي اغوندي، پيسو ته نيم زړه نه لري، که تا د نسوارو د بوتل لپاره جېب ته لاس کړ هم دی سره وښوري فکر کوي چې پيسې ورکوي، تعليم او تربيه نه لري، په کوټه کي تر مېلمنو د کوچني غالمغال زيات وي، د کورنۍ د مالک تر مېلمه پر اولاد ډير فکر وي، کله ناکله خو مېلمه ته ښه په کاکا او ماما سره ښکنځل هم وکړي، دوی يې بده نه ګڼې چې ماشومان يې هرڅه کوي دا په حقيقت کي بې نزاکتي ده که ديما خبره درواغ وي ايه ملاصيب ناست دی راته ودي وايې چې چپه ګايږم.

د ماشوم تعليم او تربيه!

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملا اکا د غمي کاکا خبرې تاید کړې، د منلو په دود یې سر وښوروی، غمي کاکا ته یې د ګولې ور اخیستلو وویل ملا اکا هم ګوله په کړایې کې و څرخوله پر برېتو یې نرم غوړي بریښیدو د چایو غوړپ یې پسې وکړ ګوله یې ترستوني لاپوره نه وه تیره چې د په خبره یې پیل وکړ:

موږ باید خپل اولادونه په اسلامي تربیه و روزو، څنګه چې ددوی د نظافت، اخلاقو، ګرځیدا، نظم، ډوډۍ خوړلو او مجلس ته د راتګ اصول ور وښیو ترڅنګ یې باید په ټولنیزو او دیني برخه داسي و روزو چې له ماشومتوبه مو ددوی اساس ښه ایښی وي، داسي که تاسو چاته خیرات ورکوئ د خپل ماشوم په لاس یې ورته ورکړئ ترڅو ماشوم له ماشومتوبه په همدې فکر رالوی سي چې دنیا باید قبر ته راسره یو نه سو او پاته کیدونکي ده، سخي روزل کیږي، تربیت یې باید داسي وسي چې د میلمه په جېب کي خپل رزق و نه لټوي، د میلمه په جېب کي دي نه ګوري، باید له ماشومتوبه یې داسي روزنه وسي.

او که له ماشومتوبه مو داسي روزنه ونه کړه د خپلو ماشومانو سبا به پرې تاسو د شرم او خجالت احساس کوئ، همدا ډول چې لوی سي سبا همدا خپل اولاد په خپل شېرین پلار شرمیږي چې ملګري یې مېلمانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

وي پلار ته وايې چې ته کوټې ته مه راځه، په ښار او يا بازار کي خو پر لار هم يوځاې نه ورسره ځي پرې شرميږي ځکه دده انډيوالان بيا پېغور ورکوي، حال داچې بيا يې مسؤلين تاسو ياست ځکه تاسو چې په ماشومتوب کي ددوې ښه روزنه ونه کړه نن به دی د خپلو هغو ملګرو پر قدم ځي کومو چې په ماشومتوب کي دی ستاله لاري اړولی دی.

ملا اکا هم لنډې خبري وکړي او خبري يې پري کړي، ماهم د مننې په خاطر سر ورته وښوری او ددوی دواړو خبري مي معقولې او پرځای وګڼلې ځکه همدا ستونزه زموږ د ټولنې او ملت ستوزه وه، ځيني يې په لوی زړه مني او ځيني نور يې بيا هيڅ ستونزه نه ګڼې او دا د وخت تقاضا ګڼې، ماهځه کوله چې خپلې خبري اوږدې نه کړم ځکه دوی مي د مجلس لپاره رابللې وو، د هګيو خوړل پاى ته ورسيدو سترخوان ټول سو ګېلاسونه تبديل سوه ترخې چاى پکښې واچول سوي د ګېلاس ترخولې نرم تاو را ولاړيدی ددوی مخونو ته مي ګېلاسونه ورسول غمي کاکا بيا د نسوارو بوتل ته يو ټک ورکړ او وروسته يې نسوار ترې وکړ ځنګ يې بالښت ته ولګوی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ځوانانو مسولیت!

ملا اکا تر تګ مخکي لنډ نصیحت موږ دواړو ته وکړ او ویې ویل: موږ او تاسو ښه مجلس وکړ، خوشحاله سوم چې تاسو دعوت راکړ، زموږ د ټولنې ځوانان ځانونه له ملایانو ګوښه کوي، ډیر یې مجلس ته نه ورځي، دوی هم ملامت نه دي زموږ د ځینو ملایانو هم د نصیحت او سپکاوي ژبې یوه وي په عام محضر له یو چا کالي و باسي؛ خو دا هم د اوسنۍ زمانې د ځوانانو ملامتیا ده چې دوی ځانونه ډیر روشنفکران ګڼې او محرابه فاصله لري.

زموږ مسولیت هم په ټولنه کي تر عامو خلکو زیات دی، همداسي به راځخه په هغه دنیا کله چې راپورته کړل سو، پوښتنه به راځخه وسي چې ته وارث د انبیاوو وي تا له خپل علم څخه ټولنې ته کومه ګټه و رسوله او تا د الله ج د دین لپاره په ټولنه کي کوم تبلیغ وکړ، خبره مي تر مسولیته کوله الله ج دي موږ ته توفیق راکړي چې د خلکو د اصلاح په موخه نیکه لار تعقیب کړو، ددوی ترمنځ د یووالي او سولي لار ته تبلیغ وکړو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

تاسو ځوانان هم ترموږ کم نه یاست، تاسو د ټولنې د ملا د تیر حیثیت لرئ، تاسو مو هم خپلو مسولیتونو ته متوجه اوسئ، د یو او بل له پښنو خاورې مه کاږئ، همیشه په خپلو مجلسونو کې غیبتونه مه کوئ، قوم پرستې، نژاد پرستې او سمت پرستې مه کوئ ټول سره ورونه یاست، د یو او بل په پرمختګ مه سوځئ، د یو او بل ملا ور وتړئ، همایت یې وکړئ او ترمنزله یې ورسوئ، د بل په شتمنې ځانونه مه خپه کوئ، تاسو ته به یې هم الله ج درکړي، په خپل منځ کې یو او بل ومنئ، د یو او بل خدمت وکړئ، پېغور ورکول ودروئ، غلط القاب یو او بل ته مه منصوبوئ، د خپلې کورنۍ د حیثیت څادر هسک و ساتئ، پلار باید په تاسو فخر وکړي، له زغم څخه کار واخلئ، بې صبري مه کوئ، د مشرانو عزت وکړئ، پر کشرانو شفقت وکړئ، که دا کار تاسو ونه کړئ نو له بل چا څخه یې هم د ترسره کولو طعمه مه کوئ.

ښه اخلاق ولرئ، نور متاثیره کړئ، یو او بل درک کړئ ترک کوئ یې مه، د تعلیم لپاره زمینه مساعده کړئ، جهالت له منځه یوسئ، یو او بل ته علم ورسوئ، جاهله ټولنه د ټولو په زیان ده، نن چې هره ستونزه را پیښه ده منشا یې جهالت او بې علمي ده، د ښوونکو مقام لوړ وساتئ، هغوی ته په ټولنه کې په لوړ احترام قایل سئ، همیشه زده کوونکي

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوسئ تر ځو نوي څه زده کړئ، علميت د مکتب، پوهنتون او ماسټري په ترسره کولو سره نه پوره کيږي هميشه هڅه کوونکي اوسئ، همت ولرئ، ستونزو ته مه تسليميږئ، نزاکتونه زده کړئ، نور خلک له ځانه مه خپه کوئ، زغم او حوصله ولرئ که غواړئ چې ځوانان پاته سئ کفايت کوي چې همدا لار ښووني عملي کړئ، ژوند به هم درڅخه رازي اوسي او تاسو به هم ترې رازي ياست.

ملا اکا خبري بس کړي او د اجازې غوښتلو لپاره يې خبره وکړه ما او غمي کاکا هم بغير له څه ويلو د راتګ په خاطر ترې مننه وکړه او د رخصت په موخه ورسره ولاړ سوو.

ملا اکا ولاړی زه او حاجي غمی کاکا سره پاته سو اوس نو چای هم پر خلاسيدو وي او غمي کاکا هم د خپل زړه ټول بارونه کښته کړي وو، غم او ګيلې يې اوس ختمې وي، زړه يې ډاډه وو چې خير په دې وطن کي به يو وخت ضرور د علم، امن، سولي ورور ولي او استراحت لمر شغلې خپروي، بيا به زموږ هيواد نه ورانيږي، هيوادوال به د ځو پيسو لپاره نورو ته جاسوسي نه کوي، نوی نسل به د ملي فکر، وطنپالنې، علميت او خود کفايې په فکر د هيواد په هره دښته کي خپلي نغمې زم زمه کوي، کوچيان به بيا د غرو لمنو ته و خيزي او رمې به و څروي،

(c) ketabton.com: The Digital Library

که زمینه مساعده سوه د کوچیاني قوم لپاره سیار معلمان او امکانات پیداسوه دا به یوه بله بیړۍ هم له جهالته و ژغوري په همدې فکر کې وو چې غمي کاکا و خندل ښه په زوره زوره یې وخندل په خندا کې یې وویل یا الله ج موږ ته د عمل کولو، صبر کولو، یو بل منلو او تسلیمېدلو توان او توفیق راکړي، نن مي زړه خالي سو او ستا هزار بار شکر ادا کوم زما ربه!.

غمي کاکا هم راڅخه رخصت واخیست د موټر کرایه مي ورکړه، خدای خبر چې پر کومه به تللی وي، خو زما ورسره ډېر سات تیر سو، پر ډېرو مسایلو یې ښایسته خبري وکړې، د تجربې خاوند وو، د وطن مینې لیونی کړی وو هر ځای چې وي، اباد، سرلوړی او هوسا دي وي.

و من الله توفیق.

۱۴۰۱/۳/۲۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوټ:

درنو لوستنکو هیله ده چې د همدې کتاب په لوستلو مي ستاسو وخت نه وي ضایع کړی، همدا لومړی چاپې اثر دی الله ج فرمایې چې ما انسان ضعیفه پیداکړی دی، نو هیله ده چې په خپل لوی والي سره مو ما وبخښئ.

که کوم پېشنهاد لرئ نو د ایمیل له لاري یې راسره شریک کړئ، که مو همدا کتاب خوښ سوی وي، نو هیله ده چې د خپل علمیت او وظندوستۍ له خاطره ورسره انځور واخلئ او په ټولنیزو رسنیو کي یې نورو ته د لوستلو بلنه ورکړئ.

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library